

การศึกษาผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด

อารมย์ กัณหา
พันธ์ศักดิ์ ภูทอง

สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด
171/1 ถนนพนม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย	การศึกษาผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด
ผู้วิจัย	นายอารมย์ กัณหา นายพันธ์ศักดิ์ ภูทอง
ปีที่พิมพ์	พ.ศ. 2558

การศึกษาผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีวัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด จากรายงานกิจการประจำปี พ.ศ. 2557 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis เปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2557

2. เพื่อศึกษาแนวโน้มผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลทางการเงินที่ได้จากงบดุล งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายงานกิจการประจำปี ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เป็นระยะเวลา 3 ปี ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสหกรณ์ ดำรา วิชาการ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าในลักษณะวิจัยเชิงวิเคราะห์ (Analysis Studies) เพื่อทำการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินจำนวน 19 อัตราส่วน

สรุปผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานโดยใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินตามทฤษฎี CAMELS Analysis ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เปรียบเทียบเป็นอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง มีดังนี้

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 0.55 เท่า อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 0.83 เท่า วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ 0.28 เท่า แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีสภาพหนี้สินน้อยเจ้าหนี้ของสหกรณ์มีความเสี่ยงต่ำ

2. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์เท่ากับ 0.05 เท่า อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 0.04 เท่า ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่า 0.01 เท่า แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีเงินทุนสำรองต่อสินทรัพย์สูงมาก ส่งผลให้สหกรณ์มีความเข้มแข็งด้านเงินทุน

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับร้อยละ 7.60 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี 2557 เท่ากับร้อยละ 7.25 ซึ่งมีอัตราต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เท่ากับร้อยละ 0.35 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้นสูงมีประสิทธิภาพเพราะให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ย

4. อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์เท่ากับร้อยละ 10.92 อัตราการเติบโตของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับร้อยละ 11.58 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ร้อยละ 0.66 มีอัตราการเติบโตของทุนต่ำ แสดงว่าสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ให้ความสนใจในงานสหกรณ์ต่ำกว่าส่งผลต่อความสามารถในการเพิ่มทุน ของสหกรณ์

5. อัตราการเติบโตของหนี้ เท่ากับร้อยละ 0.15 อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับร้อยละ 11.54 ซึ่งมีจำนวน

สูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เท่ากับร้อยละ 11.39 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีอัตราการเติบโตของหนี้ต่ำ แสดงว่าสหกรณ์มีการจัดหาเงินทุนจากภายนอกไม่มาก

มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มีดังนี้

1. อัตราหมุนสินทรัพย์เท่ากับ 0.07 รอบ อัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 0.06 รอบ วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีอัตราหมุนของสินทรัพย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ 0.01 รอบ แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีการใช้สินทรัพย์สร้างรายได้ได้สูงแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีคุณภาพ

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เท่ากับ ร้อยละ 4.79 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับร้อยละ 3.98 วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ ร้อยละ 0.81 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด สามารถใช้สินทรัพย์สร้างผลตอบแทนได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย

3. อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ เท่ากับร้อยละ 6.81 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับร้อยละ 11.56 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เท่ากับร้อยละ 4.75 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีอัตราเติบโตของสินทรัพย์ต่ำ แต่ยังคงระดมเงินทุนเพื่อขยายสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้สูงขึ้นแต่อย่างไรก็ตามการขยายการเติบโตของสินทรัพย์ควรพิจารณาอัตราการเติบโตของหนี้ อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์และอัตราส่วนหนี้สินต่อสหกรณ์เพื่อป้องกันปัญหาการขาดสภาพคล่อง

มติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร มีดังนี้

1. อัตราการเติบโตของธุรกิจ ร้อยละ -6.85 อัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 13.31 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ร้อยละ 6.46 แสดงว่า

สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีความสามารถในการบริหารจัดการไม่น่าพอใจ กล่าวคือ สามารถให้บริการสมาชิกได้ไม่ดีเท่าสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น

2. กำไรต่อสมาชิก เท่ากับ 23,705.95 บาท/คน กำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 14,696.41 บาท/คน ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เท่ากับ 9,009.54 บาท/คน แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีการสร้างรายได้เพื่อตอบแทนแก่สมาชิกในอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ สหกรณ์ควรรักษาระดับผลกำไรที่มีคุณภาพไว้

3. เงินออมต่อสมาชิก เท่ากับ 418,939.86 บาท/คน เงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 299,689.26 บาท/คน ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เท่ากับ 119,250.60 บาท/คน แสดงว่าสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ให้ความสำคัญกับการออมเงินสูง ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ย

4. หนี้สินต่อสมาชิก เท่ากับ 491,215.58 บาท/คน หนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 300,971.91 บาท/คน ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เท่ากับ 190,243.67 บาท/คน แสดงว่า สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีหนี้สินสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ สหกรณ์ควรพิจารณาคุณภาพของลูกหนี้และความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร มีดังนี้

1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 15.33 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 14.48 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ร้อยละ 0.85 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ควรปรับปรุงการดำเนินงานโดยการควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ส่วนที่สามารถควบคุมได้โดยอาศัยหลักการประหยัดและคุ้มค่า

2. อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 67.53 อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 61.95 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์

ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ร้อยละ 5.58 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน

3. อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ ร้อยละ 15.27 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 11.91 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ร้อยละ 3.36 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีการเติบโตของกำไรที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย

4. อัตราการเติบโตของทุนสำรองร้อยละ 7.82 อัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 10.18 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ร้อยละ 2.36 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีประสิทธิภาพในการบริหารทุนสำรองที่น้อยกว่าค่าเฉลี่ย

5. มีอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ ร้อยละ 16.12 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 4.92 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ร้อยละ 11.20 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีการเติบโตของทุนสะสมอื่นอยู่ในเกณฑ์ดี

มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน มีดังนี้

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เท่ากับ 0.39 เท่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 0.54 เท่า ซึ่งมีจำนวนมากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ร้อยละ 0.15 เท่า แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีสภาพคล่องทางการเงินต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

2. อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละ 98.81 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 94.48 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ร้อยละ 4.33 แสดงว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีการจัดการเกี่ยวกับการจัดเก็บหนี้ที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากลูกหนี้ระยะสั้นชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย

การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในปี พ.ศ. 2557 มีรายได้เพิ่มขึ้น 6,596,086.44 บาท ค่าใช้จ่ายลดลง 1,625,805.75 บาท และกำไรสุทธิสูงขึ้น 8,221,892.19 บาท

2. เพื่อศึกษาแนวโน้มผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี CAMELS Analysis มีดังนี้

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ผลการวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 มีดังนี้

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน มีค่าเท่ากับ 0.50, 0.61 และ 0.55 เท่า ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 0.55 เท่า อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 0.06, 0.05 และ 0.05 เท่า ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 0.05 เท่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน มีค่าเท่ากับ 7.20 %, 7.26% และ 7.60 %, ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 7.35% อัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์ มีค่าเท่ากับ 5.81%, 9.07% และ 10.92%ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 8.60% และอัตราการเติบโตของหนี้ มีค่าเท่ากับ 1.40%, 33.34%, 0.15% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 11.63%

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ ผลการวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีดังนี้

คุณภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราการหมุนของสินทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 0.06, 0.07 และ 0.07 รอบ ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 0.06 รอบ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 4.75%, 7.18% และ 4.79% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 5.57% และอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 4.29%, 17.21% และ 6.81% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 9.43%

มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนในช่วงปี พ.ศ. 2555 - 2557 มีดังนี้

ความสามารถในการบริหารของของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราการเติบโตของธุรกิจ มีค่าเท่ากับ 9.50%, 6.092% และ -6.85% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 2.91% กำไร ต่อสมาชิก มีค่าเท่ากับ 22,813.80, 23,500.78 และ 23,705.95 บาท ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 23,340.71 บาท เงินออมต่อสมาชิก มีค่าเท่ากับ 391,438.45, 414,376.93 และ 418,939.86 บาท ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 408,251.74 บาท และ หนี้สินต่อสมาชิก มีค่าเท่ากับ 474,335.81, 531,829.07 และ 491,215.58 บาท ตามลำดับซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 499,126.82 บาท

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 - 2557 มีดังนี้

ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร มีค่าเท่ากับ 17.63%, 19.28% และ 15.33% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.41% อัตรากำไรสุทธิ มีค่าเท่ากับ 70.34%, 64.69% และ 67.53% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.52% อัตราการเติบโตของกำไร/ขาดทุน มีค่าเท่ากับ 7.84%, 8.30% และ 15.27% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.47 % อัตราการเติบโตของทุนสำรอง มีค่าเท่ากับ 7.76%, 7.78%, และ 7.82% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 7.78% และอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ มีค่าเท่ากับ -0.57%, -6.36% และ 16.12 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06%

มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน ผลการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 มีดังนี้

สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีค่าเท่ากับ 0.71, 0.44 และ 0.39 เท่า ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.51 เท่า และอัตราลูกหนี้ระยะสั้น ที่ชำระได้ตามกำหนด มีค่าเท่ากับ 99.26%, 98.63% และ 98.81% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 98.90%

มติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ ผลการวิเคราะห์ผลกระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์ ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วน ของทุนในช่วงปี พ.ศ. 2555 - 2557 มีดังนี้

คู่แข่งของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุปราชธานี จำกัด ได้รับผลกระทบจากคู่แข่งซึ่งเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์เหมือนกัน เนื่องจาก บุคลากรที่รับราชการครูในพื้นที่ ถ้าสหกรณ์แห่งใดให้ผลประโยชน์ที่ดีกว่า บุคลากรก็จะเลือก ที่จะไปเป็นสมาชิกของสหกรณ์แห่งนั้นได้ และสหกรณ์ได้รับผลกระทบจากธนาคารและสถาบัน การเงินที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันกับสหกรณ์ เนื่องจากสมาชิกบางรายทำบัตรเครดิตก็สามารถ นำบัตรเครดิตนั้นไปกดเงินหรือผ่อนชำระสินค้า ซึ่งสะดวกและรวดเร็วกว่า และขั้นตอนไม่ยุ่งยาก เท่าสหกรณ์ ผลกระทบรุนแรง

อัตราดอกเบี้ย พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุปราชธานี จำกัด ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะตลาดการเงิน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยจะมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งเวลาและอัตราดอกเบี้ย หากผู้บริหารสหกรณ์ไม่ติดตามสถานการณ์จะทำให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ มีความเสี่ยงสูงมาก เพราะดอกเบี้ยจะเกี่ยวข้องกับรายได้และการเพิ่มรายจ่ายของสหกรณ์ โดยสมาชิก จะหันไปฝากเงินกับสถาบันการเงินที่ให้ดอกเบี้ยสูงกว่า ส่วนทางด้านการให้กู้ยืมเงินสมาชิกก็จะหันไป กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมลดลง ทำให้รายได้สหกรณ์ต้องลดลงตามไปด้วย ผลกระทบรุนแรง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	
	วัตถุประสงค์การวิจัย	2
	วิธีการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	คำจำกัดความในการวิจัย	4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	หลักการสหกรณ์	7
	ลักษณะทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์	14
	อุดมการณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	
	อุปสรรคชาชนิ จำกัด	18
	หลักการในการประเมินสหกรณ์	19
	แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎี CAMELS Analysis	23
	แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์	27
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	33
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	ผลการวิเคราะห์	40

	สารบัญ	หน้า
บทที่		
5	สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ	
	สรุปผลการวิจัย	54
	การอภิปรายผลการวิจัย	60
	ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	64
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต	65
บรรณานุกรม		
ภาคผนวก		
	ภาคผนวก ก งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ	
	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด	
	ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2556	69
	ภาคผนวก ข การคำนวณอัตราส่วนทางการเงินตามแนวคิดทฤษฎี	
	CAMELS Analysis	82
	ภาคผนวก ค อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group)	
	ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557	92

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

4.1	แสดงผลการวิเคราะห์ความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยง จำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วน สหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2557	41
4.2	แสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์จำแนกตามอัตราส่วน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2557	42
4.3	แสดงผลการวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารจำแนกตามอัตราส่วน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2557	44
4.4	แสดงผลการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจำแนกตามอัตราส่วน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2557	45
4.5	แสดงผลการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินจำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์ ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2557	47
4.6	แสดงข้อมูลผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ในปี พ.ศ. 2556-2557	48
4.7	แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง	49
4.8	แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์	50
4.9	แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร	50
4.10	แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร	51
4.11	แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน	52

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากประเทศไทยมีระดับการออมทรัพย์ในระดับต่ำ จึงจำเป็นต้องมีการนำเงินทุนจากต่างประเทศมาลงทุน แต่ไม่มีการจัดการเงินทุนเพื่อให้เกิดประโยชน์ในรูปการลงทุนที่แท้จริง ตลอดจนมิได้คำนึงถึงการสร้างทุนภายในประเทศและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นฐานภายในประเทศให้เข้มแข็งแต่อย่างใด เพื่อเป็นการพึ่งตนเอง จึงจำเป็นต้องลดสัดส่วนของการลงทุนและการนำเงินมาจากต่างประเทศ ด้วยการเร่งระดมเงินออมกับการลงทุนในประเทศเป็นสำคัญ โดยการส่งเสริม การพัฒนา การขยายบทบาทและก่อตั้งธนาคารเฉพาะกิจ เช่น ธนาคารอิสลาม ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนสหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งในการออมเงินและกักเงิน

สำหรับกิจการสหกรณ์ของประเทศไทยเกิดขึ้นครั้งแรก เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2459 อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก มีชื่อว่า “สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้” แต่สำหรับการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตสำหรับคนที่มีรายได้ประจำเป็นเงินเดือน มีขึ้นเป็นแห่งแรกในหมู่ข้าราชการสหกรณ์และพนักงานธนาคารเพื่อสหกรณ์ โดยใช้ชื่อว่า “สหกรณ์ข้าราชการจำกัดสินใช้” ซึ่งได้จดทะเบียนตามกฎหมายสหกรณ์เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2492 ปัจจุบันกิจการสหกรณ์ได้มีการจัดตั้งกันอย่างแพร่หลายไปทั่วประเทศ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ทั้งจำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิกมาตลอดจนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าในปี 2552 มีสหกรณ์ออมทรัพย์ที่จดทะเบียนรวมทั้งสิ้น 1,333 สหกรณ์ และในปี 2553 มีสหกรณ์ออมทรัพย์จำนวน 1,358 สหกรณ์ เพิ่มขึ้น 25 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 1.88 (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2554:ออนไลน์) หากจะพิจารณาเฉพาะประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์จะพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครู ซึ่งมีจำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน้อยเพียง 115 สหกรณ์ เท่านั้น แต่ก็มีจำนวนสมาชิกสหกรณ์มากเป็นอันดับ 1 คือ ร้อยละ 26.69 (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2554:ออนไลน์)

ในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การประกอบธุรกิจต่าง ๆ มีการแข่งขันกันอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลาง หรือขนาดเล็ก โดยเฉพาะที่เป็นลักษณะสถาบันการเงิน รวมถึงสหกรณ์ออมทรัพย์ ก็จะต้องมีการแข่งขันกันเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่เฉพาะแข่งขันกับตัวเองหรือแข่งขันกับสถาบันการเงินประเภทอื่นเท่านั้น หากแต่สหกรณ์ออมทรัพย์ยังต้องแข่งขันกับเวลา โอกาส ข้อมูล ข่าวสาร การบริการ

และประสิทธิภาพในการบริหารการเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเป็นไปตามหลักของสหกรณ์อีกด้วย

ธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์มีลักษณะคล้ายกับธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุนทั้งหลาย คือ การรับฝากเงิน การถือหุ้น และการให้สินเชื่อ แต่กิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินในอีกรูปแบบหนึ่ง กล่าวคือ มีกระแสเงินเข้าระยะยาว ได้แก่ ทุนเรือนหุ้น ซึ่งสมาชิกจะต้องถือหุ้นกับสหกรณ์เพิ่มขึ้นเป็นประจำทุกเดือน และมีกระแสเงินเข้าระยะสั้น ได้แก่ เงินรับฝากจากสมาชิกและผลตอบแทนของเงินที่ให้บริการสินเชื่อแก่สมาชิก รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากการให้บริการทางการเงินต่าง ๆ ของสหกรณ์ ที่ทำให้สมาชิกสามารถใช้เงินจนก่อให้เกิดประโยชน์ในรูปของความอยู่ดีกินดีได้อย่างแท้จริง เพื่อที่จะให้การบริหารการเงินของสหกรณ์บรรลุวัตถุประสงค์ตามอุดมการณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์จึงควรพิจารณาในเรื่องความสามารถในการบริหารงานเชิงธุรกิจอยู่เสมอ ซึ่งผลการดำเนินงานต่าง ๆ ของสหกรณ์ย่อมมีส่วนเป็นผลกระทบต่อกำหนดจำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิกของสหกรณ์ที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจได้ด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะผู้วิจัยในฐานะสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด จึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่มากตามการจัดขนาดของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยการประเมินผลสำเร็จจากการดำเนินงานเชิงธุรกิจด้านการเงินจากรายงานกิจการประจำปี ที่เกิดจากการดำเนินงานในระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2557 เพื่อจะได้ทราบผลการดำเนินงานทางการเงิน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด สามารถอยู่บริการสมาชิกต่อไปได้ภายใต้สภาพการแข่งขันกับสถาบันการเงินประเภทอื่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด จากรายงานกิจการประจำปี พ.ศ. 2557 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis เปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2557
2. เพื่อศึกษาแนวโน้มผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis

วิธีการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลทางการเงินที่ได้จากงบดุล งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายงานกิจการประจำปี ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัดเป็นระยะเวลา 3 ปี ในช่วงปี พ.ศ. 2555–2557 เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสหกรณ์ ดำรง วิชาการ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าในลักษณะวิจัยเชิงวิเคราะห์ (Analysis Studies) เพื่อทำการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินจำนวน 19 อัตราส่วน

3. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด โดยใช้ทฤษฎีและแนวคิด Camels Analysis ประเมินความเสี่ยงในมุมมอง 6 มิติ นำผลการวิเคราะห์มาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555–2557 และนำผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ปี พ.ศ. 2557 เปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่ มาก ปี พ.ศ. 2557

3.2 นำเสนอผลการวิเคราะห์รายงานกิจการประจำปีเพื่อประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีดังนี้

ขอบเขตเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด จะทำการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2555–2557 โดยจะวิเคราะห์

ในมุมมอง 6 มิติ ตามแนวคิด Camels Analysis ได้แก่ มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร มิติที่ 5 ความเพียงพอของสภาพคล่อง และมิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ เป็นระยะเวลา 3 ปี และศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัดโดยการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด กับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มากในปี พ.ศ. 2557 (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ออนไลน์:2553)

คำจำกัดความในการวิจัย

สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ ตั้งอยู่ อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

สมาชิก หมายถึง ข้าราชการครู ข้าราชการพลเรือน ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว พนักงานราชการ ที่สมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด

เจ้าหน้าที่สหกรณ์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่าย หัวหน้าฝ่าย รองผู้จัดการ ผู้จัดการ

การประเมินการดำเนินงาน หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินตามแนวคิดทฤษฎี Camels Analysis ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557

Camels Analysis หมายถึง เครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์อย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกันในองค์ประกอบที่สำคัญในมุมมอง 6 มิติ

มิติที่ 1 : C - Capital Strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

มิติที่ 2 : A – Assets Quality : คุณภาพของสินทรัพย์

มิติที่ 3 : M – Management Capability : ความสามารถในการบริหาร

มิติที่ 4 : E – Earnings Sufficiency : ความสามารถในการทำกำไร

มิติที่ 5 : L – Liquidity : สภาพคล่องทางการเงิน

มิติที่ 6 : S - Sensitivity : ผลกระทบต่อธุรกิจ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ผู้ศึกษาได้ใช้กรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด
2. เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาการบริหารด้านการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด
3. เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัดให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในผลการดำเนินงานของสหกรณ์ :กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด ผู้ศึกษาได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เสนอเป็นลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักการสหกรณ์
2. ลักษณะทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์
3. อุดมการณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด
4. หลักการในการประเมินสหกรณ์
5. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎี CAMELS Analysis
6. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักการสหกรณ์

หลักการ หมายถึง แนวความคิดที่ได้รับการยอมรับมีความแน่นอน คงที่ ไม่เปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ๆ หลักการจึงเป็นสิ่งที่เกิดจากการพิจารณาข้อเท็จจริง เหตุผล และสภาวะแวดล้อมและเป็นที่ยอมรับกัน

หลักการสหกรณ์ หมายถึง แนวความคิดที่ยอมรับจากบุคคลในวงการสหกรณ์ ในการถือใช้เป็นเกณฑ์ (Criteria) ที่เป็นมาตรฐานในการที่จะชี้วัดความเป็นสหกรณ์ในฐานะเป็นองค์กรรูปแบบหนึ่งที่แตกต่างไปจากองค์กรอื่น ๆ

หลักการสหกรณ์นี้ สหกรณ์ของไทยโดยทั่วไป มักเรียกกันโดยย่อว่า “หลักสหกรณ์” โดยทั่วไปแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 หลักการสหกรณ์สากล หรือ หลักการสหกรณ์ทั่วไป

เป็นหลักการสหกรณ์ที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายในวงการสหกรณ์สากลแล้ว

2.2 หลักการสหกรณ์เฉพาะ

เป็นหลักการที่ยอมรับกันเฉพาะในบางแห่งหรือบางประเทศ หรือสหกรณ์บางประเภทเท่านั้น

องค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (International Cooperative Alliance หรือ ICA) ได้กำหนดหลักการสหกรณ์ขึ้นใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2537 ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 7 ประการดังนี้

1. หลักการว่าด้วยการเปิดสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership)

สหกรณ์เป็นองค์การแห่งความสมัครใจที่เปิดรับบุคคลทั้งหลาย ที่สามารถใช้บริการของสหกรณ์ และเต็มใจรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิก โดยปราศจากการกีดกันทางเพศ สังคม เชื้อชาติ การเมืองหรือศาสนา ซึ่งอาจพิจารณาได้ดังนี้

1.1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจ หมายความว่า บุคคลที่จะร่วมกันจัดตั้งสหกรณ์ก็ดี หรือที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกหลังจากที่มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นแล้วก็ดี จะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจและตนเอง ไม่ใช่เพราะถูกบีบบังคับหรือข่มขู่จากผู้อื่น ตนเองเป็นผู้ตัดสินใจโดยอิสระที่จะร่วมกันตั้งสหกรณ์ขึ้น หรือจะสมัครเข้าเป็นสมาชิก เพราะว่าสหกรณ์ก็คือการร่วมมือกันดำเนินวิสาหกิจอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เพื่อสนองความต้องการอันจำเป็น และสนองความหวังของคนหลายคนที่จะมาร่วมมือกันจะดำเนินไปได้อย่างมั่นคงต่อเนื่อง และยาวนานได้ก็ด้วยความสมัครใจของคนเหล่านั้น หากเขาเข้าร่วมมือกันโดยถูกบังคับหรือข่มขู่ การร่วมมือกันจะมีอยู่ได้ก็เพียงช่วงเวลาที่มีการบังคับข่มขู่เท่านั้น และจะไม่เป็นไปด้วยความราบรื่นมั่นคง การสมัครใจของบุคคลอาจไม่ได้รับความสมัครใจของกลุ่มให้เข้าเป็นสมาชิกก็ได้ เช่นผู้ที่มีความประพฤติดีเยี่ยมเสีย กลุ่มอาจปฏิเสธเพราะจะทำให้กลุ่มมีปัญหาภายหลัง สมัครใจยังหมายถึงเสรีภาพในการที่สมาชิกจะลาออกจากสหกรณ์ได้ด้วย เมื่อเขาไม่พอใจที่จะเป็นสมาชิกอยู่อีกต่อไป เพราะว่าหากสหกรณ์ไม่ยอมให้ลาออกจากสหกรณ์ได้ด้วย เมื่อเขาไม่พอใจที่จะเป็นสมาชิกอยู่อีกต่อไป เพราะว่าหากสหกรณ์ไม่ยอมให้ลาออก เขาก็จะเป็นสมาชิกโดยไม่สมัครใจ ยกเว้นในกรณีที่เขามีพันธะหรือเงื่อนไขที่จะต้องปฏิบัติให้เสร็จสิ้นเสียก่อน

1.2 การเป็นสมาชิกต้องเปิดกว้าง กล่าวคือ บุคคลใดก็ตามที่สามารถใช้บริการของสหกรณ์และเต็มใจรับผิดชอบต่อสหกรณ์ในฐานะสมาชิกได้ เช่น การถือหุ้นในสหกรณ์การทำธุรกิจกับสหกรณ์ การยอมรับความเสี่ยงทางธุรกิจ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลการจัดการสหกรณ์ เป็นต้น สามารถเข้าเป็นสมาชิกได้ ทั้งนี้โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเพศ สังคมเชื้อชาติ ลัทธิการเมืองหรือศาสนา

2. หลักการว่าด้วยการควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control)

สหกรณ์เป็นองค์การประชาธิปไตยที่ควบคุมสมาชิก ผู้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรีผู้ที่ได้รับการเลือกเป็นผู้แทนสมาชิกต้อง

รับผิดชอบต่อมวลสมาชิกในสหกรณ์ สมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนหนึ่งเสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่นให้ดำเนินไปตามแนวทางประชาธิปไตยด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจพิจารณา ได้ดังนี้

2.1 สหกรณ์เป็นองค์การประชาธิปไตย หมายความว่า สหกรณ์ทั้งในด้านโครงสร้างและกระบวนการดำเนินงานตั้งอยู่บนพื้นฐานประชาธิปไตย กล่าวคือ สมาชิกมีสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่อเพื่อนสมาชิกอย่างเท่าเทียมกันในการควบคุมสหกรณ์ให้ดำเนินไปด้วยความมั่นคงและด้วยวิญญูณประชาธิปไตย

2.2 มวลสมาชิกต้องมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง และอิสระทางความคิดเห็น ในการร่วมกันกำหนดนโยบายและลงมติในเรื่องใด ๆ ในที่ประชุมใหญ่

2.3 สมาชิกไม่ว่าเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง เมื่อได้รับเลือกตั้งให้เป็นกรรมการดำเนินการหรือเป็นผู้แทนของมวลสมาชิกในการบริหารกิจการสหกรณ์ ต้องรับผิดชอบต่อที่ประชุมใหญ่แห่งมวลสมาชิกทั้งในฐานะส่วนตัวและคณะกรรมการดำเนินการ

2.4 ในการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ สมาชิกทุกคนมีเสียงเท่ากัน คือ หนึ่งคนมีหนึ่งเสียง ในแต่ละชุมนุมสหกรณ์อาจกำหนดให้ผู้แทนสหกรณ์สมาชิกมีสิทธิออกเสียงได้ตามระบบสัดส่วน ซึ่งอาจคำนวณจากสมาชิก หรือปริมาณธุรกิจที่สหกรณ์สมาชิกแต่ละสหกรณ์กระทำกับชุมนุมสหกรณ์ก็ได้ ซึ่งอาจจะไม่เท่ากัน ทั้งนี้เพื่อเป็นแรงจูงใจให้สหกรณ์แข่งขันสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ตนเองและชุมนุมสหกรณ์ที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ด้วย

3. หลักการว่าด้วยมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก (Member Economic Participation)

สมาชิกสหกรณ์พึงมีส่วนให้ทุนแก่สหกรณ์อย่างเป็นธรรมและควบคุมการใช้ทุนตามแนวทางประชาธิปไตย อย่างน้อยที่สุดส่วนหนึ่งของทุนนั้นถือว่าเป็นทรัพย์สินส่วนร่วมของสหกรณ์ ตามปกติสมาชิกจะได้รับผลตอบแทนอัตราจำกัด (ถ้ามี) จากทุกที่ลงในสหกรณ์ตามเงื่อนไขแห่งการเป็นสมาชิก มวลสมาชิกเป็นผู้จัดสรรส่วนเกิน เพื่อความมุ่งหมายใดหรือทั้งหมดดังต่อไปนี้คือ เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ของพวกเขาโดยขอตั้งเงินสำรอง ซึ่งอย่างน้อยที่สุดส่วนหนึ่งของเงินสำรองนี้ต้องแบ่งแยกมิได้เพื่อประโยชน์แก่สมาชิกตามส่วนของธุรกิจที่ได้กระทำกับสหกรณ์เพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่น ๆ ที่มวลสมาชิกได้ให้ความเห็นชอบ ซึ่งอาจพิจารณาได้ดังนี้

3.1 มุ่งเน้นให้สมาชิกทุกคนพึงตระหนักว่าบทบาทที่สำคัญของตน คือ การที่ต้องเป็นทั้งเจ้าของ และลูกค้าในคนเดียวกัน จึงต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้สมทบทุน ผู้ควบคุม และผู้อุดหนุน หรือผู้ให้บริการของสหกรณ์ มิใช่เข้ามาเป็นสมาชิกเพียงเพื่อมุ่งหวังได้รับประโยชน์จากสหกรณ์เท่านั้น

3.2 สมาชิกทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้ทุนนั้นตามแนวทางประชาธิปไตย ซึ่งหมายความว่า การใช้ทุนก็คือ การดำเนินงานหรือการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์นั้นเอง ซึ่งจะต้องใช้ทุน และส่วนหนึ่งก็ได้มาจากทุนหรือหุ้นที่สมาชิกถือกันเอง

3.3 อย่างน้อยที่สุดส่วนหนึ่งของทุนที่สมาชิกแต่ละคนมีอยู่ในสหกรณ์นั้น สมาชิกจะถอนคืนไม่ได้ราบเท่าที่เป็นสมาชิก แต่อีกส่วนหนึ่งสหกรณ์อาจยินยอมให้สมาชิกถอนคืนได้ภายในเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับ ทั้งนี้ เพราะว่าทุนหรือหุ้นที่สมาชิกถือกันเป็นทุนระยะยาว ซึ่งสหกรณ์นำไปลงทุนในทรัพย์สินถาวร

3.4 การจัดสรรเงินส่วนเกินสุทธิ (ถ้ากำหนดสุทธิ) อันเกิดจากการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ สหกรณ์อาจนำมาจัดสรรได้โดยได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ คือ

- เป็นเงินปันผลตามหุ้นในอัตราที่จำกัด ซึ่งตามปกติจะไม่เกิดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ทั้งนี้เพราะการถือหุ้นในสหกรณ์ไม่ถือว่าเป็นการลงทุนเพื่อแสวงหากำไรดังเช่นในองค์การธุรกิจเอกชนทั่วไป

- เป็นเงินสำรองเพื่อขยายกิจการ หรือพัฒนาสหกรณ์ เงินสำรองนี้อย่างน้อยที่สุดมีอยู่ส่วนหนึ่งที่ห้ามมิให้แบ่งแยกหรือนำไปจัดสรรเพื่อการอื่น

- เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิก หรือเป็นการเพิ่มรายได้หรือลดค่าใช้จ่ายให้แก่สมาชิกนั่นเอง

- เพื่อเป็นทุนสาธารณประโยชน์ ทุนการศึกษา หรือทุนอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับ

4. หลักการว่าด้วยการปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence)

สหกรณ์เป็นองค์การช่วยตนเองและปกครองตนเองซึ่งควบคุมโดยสมาชิกถ้าสหกรณ์เข้าทำข้อตกลงกับองค์การอื่น ๆ รวมทั้งรัฐบาล หรือแสวงหาทุนจากแหล่งภายนอก สหกรณ์พึงทำข้อตกลงเช่นนั้นภายใต้เงื่อนไขอันมั่นใจได้ว่ามวลสมาชิกยังคงมีอำนาจควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตยธำรงไว้ซึ่งอำนาจปกครองตนเองของสหกรณ์ ซึ่งพิจารณาได้ดังนี้

4.1 สหกรณ์เป็นองค์การช่วยตนเอง หมายความว่า สหกรณ์เกิดจากการรวมกลุ่มบุคคลซึ่งมีความต้องการอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน และทุกคนมีความปรารถนาและความตั้งใจที่จะช่วยตนเองให้ได้รับสิ่งที่ต้องการหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรค ทั้งนี้โดยการร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบหมู่คณะหรือกลุ่ม

4.2 ปกครองตนเองและเป็นอิสระ หมายความว่า บรรดาสมาชิกซึ่งเป็นเจ้าของของสหกรณ์ย่อมมีสิทธิอำนาจในการควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างเต็มที่โดยปราศจากการแทรกแซงจากภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารและการจัดการทั้งนี้ยกเว้น

ในกรณีที่กฎหมายหรือกฎระเบียบให้อำนาจแก่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอำนาจปกครองตนเองและความอิสระของสหกรณ์จึงมีอยู่ในทำนองเดียวกับห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล ในภาคเอกชน ซึ่งสามารถตัดสินใจได้เองโดยอิสระในการทำความสัมพันธ์ต่าง ๆ รวมทั้งการทำสัญญา หรือข้อตกลงใด ๆ แม้แต่กับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

4.3 อำนาจปกครองตนเองและอิสรภาพของสหกรณ์ หมายถึง ระบบควบคุมและตรวจสอบโดยอิสระภายในขบวนการสหกรณ์ด้วย กล่าวคือ สหกรณ์ชั้นปฐมมิตินิเทศแต่งตั้งผู้แทนไปเข้าประชุมใหญ่ของชุมนุมสหกรณ์ เพื่อกำหนดนโยบาย แผนงาน และงบประมาณ รวมทั้งเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการของชุมนุมสหกรณ์ ซึ่งตนเป็นสมาชิกชุมนุมสหกรณ์ก็มีกฎระเบียบหรือข้อบังคับให้อำนาจตรวจสอบ และให้คำแนะนำแก่สหกรณ์สมาชิกนอกเหนือจากการทำธุรกิจกับสหกรณ์สมาชิก

5. หลักการว่าด้วยการศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ (Education Training and Information)

สหกรณ์พึงให้การศึกษ และการฝึกอบรมแก่บรรดาสมาชิก ผู้แทนจากการเลือกตั้งผู้จัดการและพนักงาน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถมีส่วนช่วยพัฒนาสหกรณ์ของเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพึงให้ข่าวสารความรู้ในเรื่องลักษณะ และประโยชน์ของการสหกรณ์แก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนและผู้นำด้านความคิดเห็น ซึ่งพิจารณาได้ดังนี้

5.1 หลักการข้อนี้เป็นจุดอ่อนของสหกรณ์ในประเทศไทยทุกระดับทั้งสหกรณ์ชั้นปฐมและสหกรณ์ชั้นสูง เพราะขาดแผนแม่บทในการพัฒนาการศึกษาทางสหกรณ์ให้เป็นบทบาทและความรับผิดชอบของขบวนการสหกรณ์อย่างแท้จริง ทั้ง ๆ ที่ได้ริเริ่มให้จัดตั้งกองทุนสะสมจัดสภาพสหกรณ์จากกำไรของสหกรณ์มาตั้งแต่ พ.ศ. 2492 และแม้จะมีการจัดตั้งสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และมีชุมชนสหกรณ์ระดับชาติบ้างแล้ว ส่วนราชการที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ก็ยังคงดำเนินการให้การศึกษและฝึกอบรมทางสหกรณ์ แทบจะเรียกได้ว่าซ้ำซ้อนกับขบวนการสหกรณ์โดยไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนให้ ขบวนการสหกรณ์สามารถรับผิดชอบให้การศึกษ และฝึกอบรมทางสหกรณ์ได้ด้วยตนเองในที่สุด โดยมีหน่วยงานของรัฐทำหน้าที่ให้การสนับสนุนอย่างเพียงพอตามความจำเป็นและเน้นการฝึกอบรมข้าราชการให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5.2 การศึกษาฝึกอบรมและสารสนเทศมีความมุ่งหมายและเน้นกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

5.2.1 การศึกษามุ่งให้สมาชิกและบุคคลทั่วไป ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่จะเป็นสมาชิกในอนาคต มีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ รวมทั้งมีความสำนึกและตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก หรือให้เป็นผู้มีจิตวิญญาณสหกรณ์

5.2.2 การฝึกอบรมมุ่งให้กรรมการผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์ มีความรู้ ความสามารถและทักษะ รวมทั้งความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน

5.2.3 สารสนเทศนั้นมุ่งให้บุคคลทุกกลุ่มโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเยาวชนและผู้นำด้านความคิดเห็น เช่น ผู้นำชุมชน นักหนังสือพิมพ์ นักเขียน ผู้นำองค์กรพัฒนาชุมชน ฯลฯ โดยเน้นการติดต่อสื่อสาร 2 ทาง

5.3 หลักสูตรและเนื้อหาของงานให้การศึกษา อบรม ควบคุมทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม การเมืองและวัฒนธรรม

6. หลักการว่าด้วยการร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation Among Cooperatives)

สหกรณ์พึงรับใช้บรรดาสมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและทำให้ขบวนการสหกรณ์เข้มแข็ง โดยการทำงานด้วยกันภายใต้โครงสร้างระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับระหว่างประเทศ ซึ่งพิจารณาได้ดังนี้

6.1 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์เป็นหลักการเดียวกันกับการร่วมมือระหว่างบุคคลธรรมดาในการจัดตั้งสหกรณ์นั่นเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดการประหยัดด้วยขนาด มีอำนาจการต่อรองสูงขึ้นและนำไปสู่การรับใช้สมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.2 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์อาจทำได้ทั้งในแนวนอนและแนวตั้ง ในแนวนอนสหกรณ์ทุกสถานการณ์ไม่ว่าประเภทเดียวกันหรือไม่ สามารถร่วมมือกันได้ทุกระดับ เพื่อประโยชน์สูงสุดของสมาชิกและขบวนการสหกรณ์ ในแนวตั้งสหกรณ์ท้องถิ่นประเภทเดียวกัน ควรรวมตัวกันทางธุรกิจเป็นชุมชนสหกรณ์ระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ และระดับระหว่างประเทศและสหกรณ์ทุกประเภท ทุกระดับ ทุกสถานการณ์ควรรวมตัวกันเป็นองค์การสหกรณ์สูงสุด เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมด้านอุดมการณ์ การศึกษา การฝึกอบรม การส่งเสริมแนะนำ การกำกับดูแลและการตรวจสอบ การวิจัย และการพัฒนา ฯลฯ

6.3 วัตถุประสงค์สำคัญของการร่วมมือระหว่างสหกรณ์ คือ เพื่อให้สหกรณ์สามารถอำนวยผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสังคมแก่สมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และทำให้ขบวนการสหกรณ์เข้มแข็ง เพราะฉะนั้นสหกรณ์ท้องถิ่นแต่ละสหกรณ์และสหกรณ์ขึ้นสูงต้องเป็นสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน มีชีวิตชีวาและร่วมมือกันในลักษณะของ “ระบบรวม” หรือเป็นเอกภาพ

7. หลักการว่าด้วยความเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community)

สหกรณ์พึงดำเนินงานเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนที่สหกรณ์ตั้งอยู่ ทั้งนี้ ตามนโยบายที่มวลสมาชิกให้ความเห็นชอบ ซึ่งพิจารณาได้ดังนี้

7.1 สหกรณ์เป็นองค์กรทางเศรษฐกิจและสังคม และเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่สหกรณ์ตั้งอยู่ เพราะฉะนั้นการดำเนินงานของสหกรณ์ต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนนั้น ๆ ซึ่งหมายความว่า เป็นการพัฒนา ที่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศหรือเป็นการพัฒนาที่สนองความต้องการและความใฝ่ฝันของคนรุ่นปัจจุบันโดยไม่ทำลายโอกาสความสามารถ และอนาคตของคนรุ่นหลัง

7.2 เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ก็เป็นสมาชิกของชุมชนนั่นเอง สหกรณ์จึงควรมีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชนนั้นแบบยั่งยืน การพัฒนาที่หวังผลในระยะสั้นโดยไม่คำนึงถึง ความเสียหายหรือความสูญเสียมิใช่ที่จะเกิดตามมา เพราะฉะนั้นในการดำเนินธุรกิจหรือกิจกรรมใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ สหกรณ์จะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในชุมชนเสมอ สหกรณ์จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นการอนุรักษ์หรือปกป้องคุ้มครองธรรมชาติ รวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมอันเป็นองค์ประกอบของสภาพแวดล้อม แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากมวลสมาชิกแล้ว

สหกรณ์ดำเนินงานโดยคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ซึ่งโดยทั่วแล้วคณะกรรมการดำเนินการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยคุณธรรมหลายประการ เช่น ความเสียสละ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีน้ำใจกว้างขวาง ยอมรับฟังความคิดเห็นของบรรดาสมาชิก ตลอดจนอดทนต่อการวิพากษ์วิจารณ์ การที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ดี ก็ต้องเป็นผู้มีคุณธรรม ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ดี ก็ต้องเป็นผู้มีคุณธรรม ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติธุรกิจของสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของหมู่คณะนั้นจักต้องถือประโยชน์ส่วนรวมสำคัญกว่าประโยชน์ส่วนตัว ฉะนั้นจำเป็นต้องได้ผู้มีความรอบรู้ความสามารถและรู้จักบาปบุญคุณโทษด้วย จึงจะดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ไปสู่ความเจริญได้ โดยเหตุที่การสหกรณ์เป็นขบวนการทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนจำนวนมาก

หลักสำคัญอีกประการหนึ่งของสหกรณ์ คือ การประหยัด เพราะการประหยัดมัธยัสถ์ถ่ออดออมถนอมทรัพย์ ย่อมนำไปสู่ความมั่นคง สหกรณ์มุ่งเสริมการประหยัดเป็นสำคัญขณะเดียวกันกับหาหุ้นส่วนบริษัทมุ่งส่งเสริมให้มีกำไรสูงสุดมากที่สุด

ลักษณะทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์

1. ความหมายของสหกรณ์ออมทรัพย์

ความหมายของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิก เป็นบุคคลซึ่งมีอาชีพอย่างเดียวกัน หรืออาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็น หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวง โดยยึดมั่นอยู่ในพื้นฐานของความยุติธรรมและเสมอภาค และได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ทั้งนี้ได้จัดแบ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ออกเป็นรูปแบบย่อย ๆ ตามลักษณะอาชีพของสมาชิก ดังนี้

ภาคราชการ

- สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ
- สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร
- สหกรณ์ออมทรัพย์ครู
- สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย
- สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข
- สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น ๆ

ภาครัฐวิสาหกิจ

ภาคเอกชนและอื่นๆ

2. ประวัติความเป็นมา

ในภาวะปัจจุบัน ประชาชนประสบปัญหาเกี่ยวกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น ผู้ที่มีรายได้น้อยได้รับความเดือดร้อน เพราะไม่สามารถจะหารายได้เพิ่มได้เพียงพอกับรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น และมักจะแก้ปัญหาด้วยการกู้ยืมเงินจากนายทุนโดยยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราสูง จึงก่อให้เกิดหนี้สินผูกพัน และก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและครอบครัวภายหลังบุคคลที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนดังกล่าว จึงร่วมกันแก้ไขปัญหาด้วยการรวมกลุ่ม จัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อน โดยยึดหลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกในประเทศไทย คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ข้าราชการสหกรณ์และพนักงานธนาคารเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ (ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็น “ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร”) จดทะเบียนเมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2492 โดยใช้ชื่อว่า “สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัดสินใจ” ปัจจุบันชื่อว่า “สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด”

3. วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่ส่งเสริมให้บุคคลที่เป็นสมาชิกรู้จักการประหยัด รู้จักการออมทรัพย์และสามารถบริการเงินกู้ ให้แก่สมาชิกเพื่อนำไปใช้จ่ายเมื่อเกิดความจำเป็น โดยยึดหลักว่าช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงเป็นการร่วมกันแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมอีกทางหนึ่ง ดังนี้

3.1 การส่งเสริมการออมทรัพย์ แบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

1) การส่งเสริมสหกรณ์ออมทรัพย์โดยการถือหุ้น สหกรณ์กำหนดให้สมาชิกส่งชำระค่าหุ้นเป็นประจำทุกเดือน โดยการหักเงินค่าหุ้น ณ ที่จ่ายเงินเดือนและจ่ายเงินปันผลค่าหุ้นให้สมาชิกตามอัตราที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ เงินปันผลที่ได้รับนี้ไม่ต้องเสียภาษีให้แก่รัฐ และเมื่อสมาชิกลาออกจากสหกรณ์ก็สามารถถอนค่าหุ้นคืนได้

2) การส่งเสริมสหกรณ์ออมทรัพย์โดยการรับฝากเงิน สหกรณ์มีบริการด้านเงินฝากทั้งประเภทเงินฝากประจำและเงินฝากออมทรัพย์ และให้ผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยในอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์ หรือสูงกว่าตามฐานะของแต่ละสหกรณ์

3.2 การให้เงินกู้แก่สมาชิก สหกรณ์จะนำเงินค่าหุ้นและเงินฝากของสมาชิกรวมกันมาหมุนเวียนให้สมาชิกที่มีความจำเป็นหรือเดือดร้อนกู้ยืม โดยคิดดอกเบี้ยต่ำกว่าเอกชน

4. ลักษณะการให้เงินกู้

เงินกู้ที่สหกรณ์จ่ายให้กับสมาชิกมี 3 ประเภท คือ

4.1 เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ในกรณีที่สมาชิกมีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีรายจ่ายที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน สมาชิกสามารถกู้เงินประเภทนี้จากสหกรณ์ได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินได้รายเดือน แต่จำกัดขั้นสูงไว้ตามฐานะของแต่ละสหกรณ์และกำหนดส่งชำระคืนไม่เกิน 2 งวดรายเดือน เงินกู้ประเภทนี้ไม่ต้องมีหลักประกัน

4.2 เงินกู้สามัญ สมาชิกสามารถกู้เงินประเภทนี้ได้ประมาณ 4 – 15 เท่าของเงินได้รายเดือน แต่จะจำกัดขั้นสูงไว้ตามฐานะของแต่ละสหกรณ์ และกำหนดส่งชำระคืนระหว่าง 24 – 72 งวดรายเดือน และต้องมีสมาชิกด้วยกันค้ำประกัน อย่างน้อย 1 คน การกำหนดวงเงินกู้ฉุกเฉินและสามัญ จะใช้เงินเดือนเฉลี่ยของสมาชิกแต่ละสหกรณ์เป็นฐานในการกำหนด แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและดุลยพินิจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในการกำหนดระเบียบ

4.3 เงินกู้พิเศษ ถ้าสหกรณ์มีฐานะมั่นคงแล้ว สหกรณ์จะเปิดบริการให้เงินกู้พิเศษ เพื่อให้สมาชิกนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพ หรือกู้ไปเพื่อการเคหะสงเคราะห์ เงินกู้ประเภทนี้สามารถกู้ตามจำนวนเงินที่จะนำไปลงทุนประกอบอาชีพ หรือขึ้นอยู่กับราคาของบ้านและที่ดิน

ที่จะซื้อหรือจำกัดชั้นสูงไว้ไม่เกิน 400,000 – 1,000,000 บาท และกำหนดคืน ตั้งแต่ 10 – 15 ปี โดยมีอสังหาริมทรัพย์เป็นหลักจำนองค้ำประกัน

5. การดำเนินงาน

สหกรณ์ออมทรัพย์ดำเนินการโดยสมาชิก กล่าวคือ เมื่อได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นแล้ว สมาชิกจะเลือกตั้งตัวแทนจากที่ประชุมใหญ่ให้เข้ามาบริหารงานในสหกรณ์ ตัวแทนสมาชิกเหล่านี้เรียกว่า “คณะกรรมการดำเนินการ” มีประมาณ 7 – 15 คน ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น ๆ คณะกรรมการดำเนินการ จะทำหน้าที่บริหารกิจการสหกรณ์โดยจะมีการประชุม อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อกำหนดนโยบายในการทำงาน แล้วจึงมอบให้ “ฝ่ายจัดการ” รับผิดชอบปฏิบัติงานต่อไป ฝ่ายจัดการนั้นประกอบด้วย ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ สมุห์บัญชี เจ้าหน้าที่การเงิน ฯลฯ ซึ่งทำหน้าที่บริการแก่สมาชิกที่มาติดต่อทำธุรกิจกับสหกรณ์

6. ทุนดำเนินงานของสหกรณ์

6.1 เงินค่าหุ้น

6.2 เงินรับฝากจากสมาชิก

6.3 ทุนสำรองและทุนสะสมอื่น ๆ

6.4 เงินกู้ยืม

6.5 เงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค

7. การสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์

การเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์

7.1 กรณีหน่วยงานหรือชุมชนที่มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์แล้ว ท่านที่มีความประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกกระทำได้โดยการยื่นใบสมัครต่อสหกรณ์ เพื่อสหกรณ์จะนำใบสมัครของท่านเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์พิจารณารับเข้าเป็นสมาชิก เมื่อคณะกรรมการดำเนินการรับท่านเป็นสมาชิกแล้ว ท่านจะต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมแรกเข้าประมาณ 20 – 50 บาท ชำระค่าหุ้นประมาณ 4 – 5 % ของเงินรายได้ และลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิก จากนั้นท่านจะมีสิทธิในสหกรณ์เช่นเดียวกับสมาชิกคนอื่น ๆ สหกรณ์จะจ่ายเงินปันผลตามหุ้นให้แก่ท่านเป็นประจำทุกปี และเมื่อท่านลาออกจากการเป็นสมาชิกภาพ ท่านสามารถถอนหุ้นคืนทั้งหมดได้ ส่วนค่าธรรมเนียมแรกเข้าสหกรณ์จะไม่จ่ายคืนให้ เพราะถือว่าเป็นรายได้ของสหกรณ์อย่างยิ่ง

7.2 กรณีในหน่วยงานหรือชุมชนที่ยังไม่มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ ท่านที่สนใจในกิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์ และมีความประสงค์จะจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นในหน่วยงานหรือชุมชนของท่าน ก็สามารถรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์ได้ โดยขอคำแนะนำและ

สอบถามรายละเอียดได้จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ 1 และพื้นที่ 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กรุงเทพมหานคร 10200 โทรศัพท์ 02-282-6595

8. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

สหกรณ์เป็นของสมาชิกและสมาชิกทุกคนมีบทบาทที่จะควบคุมบริหารงานของสหกรณ์ โดยใช้สิทธิและปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก ให้ถูกต้องและสม่ำเสมอการร่วมประชุมใหญ่เป็นทั้งสิทธิและปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญยิ่งของสมาชิกทุกคนควรจะต้องเข้าร่วมประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ซึ่งเป็นโอกาสที่สมาชิกจะแสดงบทบาทรักษาสิทธิและปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของตน ตลอดจนการติดตามผลการดำเนินงาน การจัดสรรผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างยุติธรรม กำหนดนโยบายการดำเนินงานรวมทั้งคัดเลือกกรรมการการดำเนินการที่มีความสามารถ และมอบภารกิจในการดำเนินการต่อไปในแนวทางอันเป็นประโยชน์ต่อมวลสมาชิก เสริมสร้างความเจริญมั่นคงให้กับสหกรณ์ โดยสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมทุกคนจะต้องร่วมกันอภิปรายปัญหา แสดงความคิดเห็น ออกเสียง และยอมรับมติของที่ประชุม ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมายข้อบังคับและระเบียบ เพื่อให้สหกรณ์ดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ทุกประการ โดยร่วมกันพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ

9. ข้อควรปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์

9.1 ด้านการเงิน

- 1) เมื่อชำระเงินแก่สหกรณ์ ต้องชำระต่อเจ้าหน้าที่การเงินสหกรณ์แต่งตั้งไว้เท่านั้น และต้องเรียกใบเสร็จรับเงินทุกครั้ง
- 2) ควรเก็บใบเสร็จรับเงินทุกฉบับไว้ จนกว่าจะได้สอบถามหนี้สินและเงินค่าหุ้นให้ถูกต้องตรงกันเป็นประจำปี
- 3) ควรรับเงินที่สหกรณ์ด้วยตนเอง ถ้าจำเป็นควรมอบฉันทะแก่ผู้ที่ไว้ใจเท่านั้น
- 4) เมื่อรับเงินจากสหกรณ์ทุกครั้ง ควรตรวจนับจำนวนเงินให้ถูกต้องก่อนออกจากสหกรณ์ไป
- 5) การนำเงินมาฝากกับสหกรณ์ สมาชิกต้องยื่นใบฝากเงินพร้อมกับสมุดคู่ฝาก เมื่อรับสมุดคืนให้ตรวจสอบลายมือชื่อผู้มีอำนาจกำกับในสมุดคู่ฝากทุกครั้ง และไม่ควรฝากสมุดคู่ฝากไว้กับพนักงานสหกรณ์

9.2 ด้านสินเชื่อ

- 1) ควรกู้เงินจากสหกรณ์ในกรณีที่มีความจำเป็นจริง ๆ และกู้ในจำนวนที่ต้องการใช้เท่านั้น
- 2) จะค้าประกันใครต้องตัดสินใจให้ดี เพราะถ้าผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ผู้ค้าประกันจะต้องชำระหนี้แทนโดยไม่มีทางหลีกเลี่ยง
- 3) ในกรณีที่สมาชิกสหกรณ์ต้องรับเงินกู้ เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนให้สมาชิกรับเงินดังกล่าวที่สหกรณ์ด้วยตนเอง ถ้าหากจำเป็นให้ทำหนังสือมอบฉันทะโดยมีผู้บังคับบัญชาลงลายมือชื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์ด้วย

อุดมการณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จ้ากัก

“สหกรณ์เป็นองค์การอิสระของบุคคลซึ่งรวมกันด้วยความสมัครใจเพื่อสนองความต้องการ และความมุ่งหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยการดำเนินวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย”

“สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาคความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริตความเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมและความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์”

หลักการที่ 1 : เปิดรับสมาชิกทั่วไปและด้วยความสมัครใจ (Voluntary and Open Membership)

สหกรณ์เป็นองค์การแห่งความสมัครใจ เปิดรับบุคคลทั้งหลายที่สามารถใช้บริการของสหกรณ์ และเต็มใจรับผิดชอบในฐานะสมาชิกเข้าเป็นสมาชิก โดยปราศจากการกีดกันทางเพศ สังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา

หลักการที่ 2 : การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control)

สหกรณ์เป็นองค์การประชาธิปไตยที่ควบคุมโดยมวลสมาชิก ผู้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจของสหกรณ์ บุรุษและสตรีผู้ที่ได้รับการเลือกเป็นผู้แทนสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อมวลสมาชิก ในสหกรณ์ปฐมนิยมสมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนหนึ่งเสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่นให้ดำเนินไปตามแนวทางประชาธิปไตยด้วยเช่นกัน

หลักการที่ 3 : การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก (Member Economic Participation)

สมาชิกสหกรณ์ พึงมีความเที่ยงธรรมในการให้ และควบคุมการใช้เงินทุนในสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย เงินของสหกรณ์อย่างน้อยส่วนหนึ่งต้องเป็นทรัพย์สินส่วนร่วมของสหกรณ์ สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนสำหรับเงินทุนตามเงื่อนไขแห่งสมาชิกภาพในอัตราที่จำกัด (ถ้ามี) มวลสมาชิกเป็นผู้จัดสรรผลประโยชน์ส่วนเกินเพื่อจุดมุ่งหมายประการใด ประการหนึ่งทั้งหมด จากดังต่อไปนี้ คือ เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ของตนโดยจัดให้เป็นทุนของสหกรณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งของทุนนี้ต้องไม่นำมาแบ่งปันกัน เพื่อเป็นผลประโยชน์แก่สมาชิกตามส่วนของปริมาณธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์ และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่นใดที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 : การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence)

สหกรณ์เป็นองค์การที่พึ่งพาและปกครองตนเอง โดยการควบคุมของสมาชิก ในกรณีที่สหกรณ์จำต้องมีข้อตกลงหรือผูกพันกับองค์การอื่น ๆ รวมถึง องค์การของรัฐ หรือต้องแสวงหาทุนจากแหล่งภายนอก สหกรณ์ต้องกระทำภายใต้เงื่อนไขอันเป็นที่มั่นใจว่า มวลสมาชิกจะยังคงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมแนวทางประชาธิปไตย และยังคงความเป็นอิสระของสหกรณ์

หลักการที่ 5 : การศึกษา การฝึกอบรม และข่าวสาร (Education Training Information)

สหกรณ์พึงให้การศึกษและการฝึกอบรมแก่มวลสมาชิกผู้แทนจากการเลือกตั้ง ผู้จัดการ พนักงานเพื่อบุคคลเหล่านั้น สามารถมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาสหกรณ์ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถให้ข่าวสารแก่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่เยาวชนและบรรดาผู้นำทางความคิดในเรื่องคุณลักษณะและคุณประโยชน์ของสหกรณ์ได้

หลักการที่ 6 : การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives)

สหกรณ์สามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ขบวนการสหกรณ์ได้ โดยประสานความร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

หลักการที่ 7 : ความเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community)

สหกรณ์พึงดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนที่สหกรณ์ตั้งอยู่ ทั้งนี้ ตามนโยบายที่ได้รับความเห็นชอบจากสมาชิก

หลักในการประเมินสหกรณ์

คำว่า “ประเมิน” มีผู้ให้ความหมายแตกต่างกันออกไปหลายความหมายในต่างประเทศ การประเมินได้รับการนิยามไว้ดังนี้

Tyler (1950:72) กล่าวว่า การประเมิน เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่เป็นจริง กับสิ่งที่ควรจะเป็นและการใช้ข้อมูลความไม่สอดคล้องเป็นหลักการในการตัดสินใจสรุปผลการดำเนินงาน

Stufflebeam (1971:56) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการกำหนดปัญหา เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

สำหรับประเทศไทย นักการศึกษา นักวิชาการ ได้นิยามการประเมินไว้ดังนี้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2537:19) กล่าวว่าความหมายของการประเมินได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง เริ่มต้นจากความเข้าใจที่ว่า การประเมินเป็นสิ่งเดียวกับการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (Measurement-oriented) การประเมินเป็นกระบวนการศึกษาสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Research-oriented) การประเมินเป็นการตรวจสอบการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (Objectives-oriented) การประเมินเป็นการช่วยเสนอสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (Decisionoriented) การประเมินเป็นการสนองสารสนเทศแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายด้วยการบรรยายอย่างลุ่มลึก (Description-oriented) และการประเมินเป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน (Judgmentoriented)

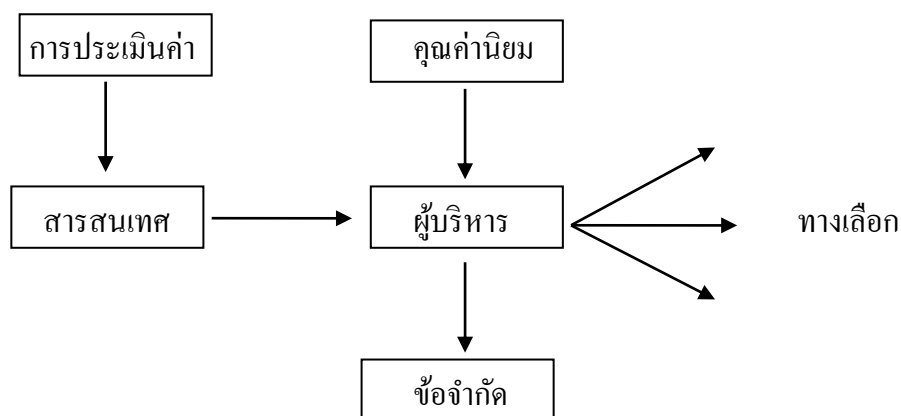
สมคิด พรหมจ้อย (2542:27-28) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนการ กล่าวคือ โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544:20-21) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการใช้ดุลยพินิจและหรือค่านิยมและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และการประเมิน หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ (เชิงคุณค่า) เพื่อช่วยให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจเลือกทางเลือกอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544:27-28) กล่าวว่า ในการประเมินค่าสิ่งใดก็ตามจะต้องประกอบด้วย ส่วนประกอบการ (Performance) ที่ได้จากการวัด กับการตัดสินคุณค่าของส่วนประกอบการนั้น โดยการเปรียบเทียบส่วนประกอบการที่ได้จากการวัดกับเกณฑ์การประเมินองค์ประกอบของการประเมินเขียนแสดงในรูปสมการ ดังนี้

$$\begin{array}{ccccc} \text{การประเมิน} & = & \text{การวัด} & + & \text{การตัดสินใจ} \\ \text{(Evaluation)} & & \text{(Measurement)} & & \text{(Judgment)} \end{array}$$

การประเมินเป็นกระบวนการที่มุ่งตอบคำถาม ทำอย่างไรดี เพราะก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยในการเป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แสดงดังนี้

ปรัชญา เปี่ยมสมบูรณ์ (2529:7-15) ให้ความหมายของการประเมินว่า หมายถึงการที่มุ่งแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามที่ว่า นโยบาย/แผนงาน/โครงการ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้แต่ต้นหรือไม่และระดับใดจากความหมายที่นักประเมินผลนักวิชาการให้ไว้ข้างต้นสรุปว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการแสวงหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยนำมาเปรียบเทียบ

การประเมินจึงแบ่งออกเป็นหลายประเภทแล้วแต่เกณฑ์ที่ใช้แบ่งที่สำคัญมีดังนี้

1. แบ่งตามหลักยึดในการประเมินค่า แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การประเมินค่าตามอุดมการณ์ของโครงการ หรือประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal-Based Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ โดยทราบก่อนการประเมินว่าโครงการนั้นมีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง

1.2 การประเมินค่าซึ่งอิสระจากอุดมการณ์ของโครงการหรือ การประเมินที่อิสระไม่ยึดวัตถุประสงค์ของโครงการ (Goal-Based Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดโดยไม่ทราบว่าวัตถุประสงค์ของโครงการนี้มีอะไรบ้าง

2. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

2.1 การประเมินก่อนเริ่มโครงการ ทำขึ้นเพื่อให้ได้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เพื่อศึกษาถึงความพร้อมของบุคคลและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องความเหมาะสมของการวางแผนดำเนินโครงการ รวมทั้งความเป็นไปได้ของโครงการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินใจเลือกโครงการที่เหมาะสม ข้อมูลที่ได้จะมาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานของโครงการวางแผนการประเมินขั้นต่อ ๆ ไป

2.2 การประเมินในระหว่างดำเนินงาน เป็นการประเมินการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เมื่อนำโครงการที่วางแผนไว้ไปปฏิบัติ เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค นำไปแก้ไขปรับปรุงให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การประเมินหลังการดำเนินงานหรือการประเมินผลสรุปเป็นการประเมินเพื่อตอบคำถามว่าโครงการประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือไม่โดยให้ความสนใจในผลผลิต และผลที่ได้รับเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้รับผิดชอบโครงการว่าจะทำโครงการนั้นต่อไปหรือไม่ อย่างไร

2.4 การประเมินผลกระทบ เป็นการประเมินโครงการในช่วงที่โครงการดำเนินการสิ้นสุดไปแล้วระยะหนึ่ง เพื่อศึกษาถึงผลกระทบจากโครงการดังกล่าว

3. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 การประเมินเพื่อปรับปรุง เรียกว่า การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) มุ่งตรวจสอบ ควบคุม กำกับดูแลการดำเนินงาน ศึกษาความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค ในระหว่างปฏิบัติโครงการ เพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

3.2 การประเมินเพื่อสรุปผล เรียกว่า การประเมินรวมสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลเบ็ดเสร็จเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อตรวจสอบคุณภาพ ความคุ้มค่าของโครงการ มุ่งพิจารณาผลตามเป้าหมาย

4. แบ่งตามรูปแบบการประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

4.1 การประเมินที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Objective-centered Evaluation models) เป็นการประเมินที่เน้นการตรวจสอบผลที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายกับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน โครงการว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของไทเลอร์รอนบาค แฮมมอนด์ และเคิร์กแพตทริก

4.2 การประเมินที่เน้นการตัดสิน คุณค่า (Judgment Evaluation models) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าของโครงการ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน สเต็ก และโพรวิส

4.3 การประเมินที่เน้นการให้ข้อมูลเพื่อตัดสินใจ (Decision-oriented Evaluation models) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล และข่าวสารต่าง ๆ เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม เวลช์ และอัลคิน

รูปแบบการประเมิน

1. ความหมาย

สมคิด พรหมจ้อย (2542:39) กล่าวว่า รูปแบบการประเมิน คือ กรอบความคิดหรือแผนในการประเมินที่แสดงให้เห็นถึงรายการที่ควรประเมินหรือกระบวนการของการประเมินในการประเมินโครงการใดโครงการหนึ่งนั้น เราควรพิจารณาเรื่องใดบ้างในขณะเดียวกัน บางรูปแบบอาจมีการเสนอแนะด้วยว่า ในการประเมินแต่ละรายการ แต่ละเรื่องควรพิจารณาหรือตรวจสอบอย่างไร ซึ่งเป็นลักษณะการเสนอแนะวิธีการ

2. ประโยชน์ของรูปแบบการประเมิน ที่สำคัญมี 4 ประการ คือ

2.1 การเลือกใช้รูปแบบการประเมินได้เหมาะสมกับสิ่งที่มุ่งประเมิน จะช่วยให้เห็นแนวทางหรือกรอบแนวความคิดในการประเมิน

2.2 ช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินชัดเจนและครอบคลุม

2.3 ช่วยในการกำหนดตัวแปรหรือประเด็นสำคัญในการประเมินได้อย่างชัดเจน

2.4 ทำให้ผลงานการประเมินมีความเป็นระบบ ครอบคลุม เป็นที่ยอมรับ และสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน

3. รูปแบบการประเมิน

รูปแบบของการประเมินที่สำคัญและได้รับการยอมรับและใช้กันมากในวงการศึกษามี 3 กลุ่ม 9 รูปแบบดังนี้

3.1 การประเมินที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Objective-centered Evaluation Models) รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ ครอนบาค แฮมมอนด์ และเกริกแพตทริก

3.2 การประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgment Evaluation Models) ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน สเต็ก และโพรวัส

3.3 การประเมินที่เน้นการให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (Decision-oriented Evaluation Models) ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟมบีม อัลคิน และเวลช์

แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎี CAMELS Analysis

“CAMELS” เป็นเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานและต่อมาได้พัฒนาเป็นเครื่องมือทางการเงินเพื่อสร้างสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) อักษรแต่ละตัวของคำ “CAMELS”

จะทำหน้าที่เฝ้าดูแต่ละเรื่องแตกต่างกัน แต่แต่ละตัวมีความสัมพันธ์และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ องค์ประกอบที่สำคัญในมุมมอง 6 มิติ ของ CAMELS มีดังนี้ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : คู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis, 2548)

มิติที่ 1 : C – Capital strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง หรือ ความเข้มแข็งของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับหรือป้องกันผลกระทบจากความเสียหายทางด้านธุรกิจและการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์เงินต้นดำเนินงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมระเบียบข้อบังคับ กำไรสุทธิ และการจัดหาเงินทุนในรูปของการก่อหนี้ผูกพัน

ความเพียงพอและความเข้มแข็งของเงินทุน เน้นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์เป็นหลักการมีทุนของสหกรณ์เพียงพอกับความเสี่ยงต่าง ๆ และทุนของสหกรณ์ควรมีลักษณะที่ไม่สามารถถอนได้และไม่ผูกพันที่จ่ายผลตอบแทนหากเงินภายนอก (เงินกู้ยืม) มากกว่าทุนของสหกรณ์ แสดงว่าทุนของสหกรณ์ไม่เพียงพอและมีภาระผูกพันทางการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการใช้เพื่อสร้างรายได้รองรับ

ความเสี่ยงของเงินทุน การก่อหนี้ในอัตราที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ด้วยทุนของสหกรณ์มีความเสี่ยง จากสัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ ถ้าผลหนี้สินน้อยกว่าทุนของสหกรณ์ย่อมสามารถรับรองหนี้ได้ด้วยตนเอง และสร้างความมั่นใจให้กับเจ้าหนี้ หากผลหนี้สินมากกว่าทุนของสหกรณ์มีความเสี่ยง ต้องระดมทุน และบริหารสินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้รองรับความเสี่ยง

การให้ผลตอบแทน ผลตอบแทนมากหรือน้อย วัดจากอัตรากำไรต่อส่วนของทุน สหกรณ์หากมีอัตราสูงแสดงว่าทุนไปสร้างรายได้ หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพดีเพื่อสร้างรายได้

มิติที่ 2 : A – Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์

คุณภาพของสินทรัพย์เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ สินทรัพย์ที่จะวัดประสิทธิภาพ เช่น ลูกหนี้ สินค้าคงคลังและสินทรัพย์รวม

การลงทุนในสินทรัพย์ เสี่ยง หรือไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือ จมอยู่ในสินทรัพย์ที่เกินความต้องการ เช่น สินค้า เงินฝากธนาคาร อาจส่งถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ คุณภาพสินทรัพย์ มุ่งเน้นไปที่สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ความเพียงพอของสำรองต่อการด้อยคุณภาพของสินทรัพย์เพื่อป้องกันผลกระทบต่อฐานะการเงินของสหกรณ์ เช่น กรณีของการ

มีหนี้สินที่ค้างชำระและสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) มีการสำรองหนี้หรือไม่สูงเกินไปหรือต่ำเกินไป

สินทรัพย์นำไปสร้างรายได้และการให้ผลตอบแทนคุณภาพสินทรัพย์ที่ดีสามารถแปลงรายได้สินทรัพย์หมุนเวียนให้ผลตอบแทนเท่าไรวัดจากอัตรากำไรหรือรายได้ต่อสินทรัพย์ หากอัตราสูงกว่าแสดงว่า คุณภาพสินทรัพย์ดีมีรายได้เข้ามา หากอัตราต่ำแสดงว่าสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไม่ก่อให้เกิดรายได้สหกรณ์ต้องบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพมีสภาพคล่อง

มิติที่ 3 : M – Management capability : จิตความสามารถในการบริหาร

จิตความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางแผนกลยุทธ์ และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำพาองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมที่กิจการเผชิญอยู่

การบริหารจัดการและโครงสร้างธุรกิจ ทุกธุรกิจต้องมีความสมดุลกัน ประเภทสหกรณ์กับโครงสร้างธุรกิจมีความเหมาะสมและสอดคล้องกันตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ เช่น สหกรณ์ประเภทการเกษตร เน้นไปที่ธุรกิจซื้อกับธุรกิจขาย ทั้งนี้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จิตความสามารถบริหารงานและการควบคุมภายใน พิจารณาการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ และมีระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีผลกระทบต่อสภาพคล่อง และการทำกำไรของสหกรณ์ บทบาทการบริหารในอนาคตต่อภาวะแข่งขันเพื่อการวางแผนในอนาคต

มิติที่ 4 : E –Earning sufficiency : การทำกำไร

การทำกำไรเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ในธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินอยู่ ซึ่งจะประกอบไปด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ต่ำและเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุด รวมทั้งวิเคราะห์ถึงคุณภาพและแนวโน้มของกำไรในอนาคตของสหกรณ์

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่าย กำไร และคุณภาพของกำไรขึ้นอยู่กับการบริหารควบคุมรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เปรียบเทียบรายได้ กับค่าใช้จ่ายที่ละรายการว่ามีกำไรขั้นต้นหรือไม่หากบริหารค่าใช้จ่ายมีประสิทธิภาพ กำไรสูง ตรงข้ามบริหารค่าใช้จ่ายไม่ดีไม่เหมาะสมกับรายได้ กำไรต่ำรวมถึงอัตรา รวมถึงอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้อยู่ในอัตราที่ต่ำ

วินัยทางการเงินมีผลต่อรายได้ ระบบสหกรณ์มีได้มุ่งเน้นกำไรเป็นหลัก หากแต่มุ่งเน้นสมาชิกทางการเงินหรือการจัดการทางการเงินที่ดีของสมาชิก หากสมาชิกมีอัตรา

หนี้สินมากกว่าเงินออม กำลังความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกลดลง ส่งต่อรายได้และฐานะการเงินของสหกรณ์

มิติที่ 5 : L-Liquidity : สภาพคล่อง

สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน เป็นการพิจารณาความเพียงพอของเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียง เงินสด รวมถึงสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย สภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งคำนวณได้จากสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินกับหนี้สินหมุนเวียน หากสหกรณ์มีความเสี่ยงของเงินทุน สหกรณ์จำเป็นต้องรักษาสภาพคล่องให้สูงเพียงพอเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน

ความเพียงพอของสินทรัพย์ในการแปลงสภาพเป็นเงินสด ความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงิน พิจารณาสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนหากสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่า ถือว่ามีสภาพคล่องดี หรือมีความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน อย่างไรก็ตามต้องพิจารณาตัวสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถแปลงเป็นเงินสดได้เร็วด้วย

ความสมดุลระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงิน มีสินทรัพย์สภาพคล่องดำรงไว้เพียงพอต่อภาระผูกพันทางการเงิน หรือสหกรณ์มีแหล่งที่มาของกระแสเงินสดเพียงพอกับภาระผูกพันทางการเงินที่ถึงจะกำหนดหรือไม่สาเหตุหลักของการสภาพคล่องนั้นมาจากการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินไม่ดีพอ รวมถึงปัญหาจากผลการดำเนินงาน เช่น มีภาระหนี้สินระยะสั้นมาก การถอนเงินฝากมากกว่าปกติ การนำเงินกู้ยืมระยะสั้น ไปให้กู้ระยะยาว เป็นต้น ครอบคลุมของการเปลี่ยนเป็นเงินสด หรือกระแสเงินสดเข้ามาเพียงพอหรือไม่เช่น อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดต่อหนี้ถึงกำหนดชำระและอายุเฉลี่ยของสินค้า

มิติที่ 6 : S-Sensitivity : ผลกระทบต่อธุรกิจ

ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจ หรือความอ่อนไหวของธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบในแง่ลบต่อธุรกิจ

ปัจจัยเสี่ยง พิจารณาปัจจัยแวดล้อมสหกรณ์ สาเหตุการเกิดปัจจัยเสี่ยงอาจมาจากภาครัฐหรือจากสถานการณ์ทั่วไป ภาวะวิกฤต ภัยธรรมชาติ ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ อันประกอบด้วยภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบายช่วยเหลือของภาครัฐ ระเบียบข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ หากสหกรณ์ไม่สามารถวางแผนกลยุทธ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์

ผลกระทบต่อธุรกิจ และผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงซึ่งประกอบไปด้วยการลดลงของรายได้และการเพิ่มขึ้นของต้นทุน

จากแนวคิดเกี่ยวกับ Camels Analysis สามารถแบ่งเป็นองค์ประกอบหลักในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์ได้ดังนี้

1. องค์ประกอบทางการเงิน ประกอบด้วย C – ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง A – คุณภาพของสินทรัพย์ E – การทำกำไร และ L สภาพคล่อง
2. องค์ประกอบทางการบริหาร ประกอบด้วย M – ชีตความสามารถในการบริหาร
3. องค์ประกอบทางความเสี่ยง ประกอบด้วย S – ผลกระทบของธุรกิจ

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

การวิเคราะห์ทางการเงินเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการจัดการทางการเงินของสหกรณ์ ทำให้ผู้บริหารสามารถที่จะทราบถึงปัญหาในการดำเนินสหกรณ์งานของสหกรณ์ หรือเพื่อเป็นการประเมินผลการบริหารจัดการฝ่ายบริหาร หรือเพื่อให้รู้ถึงจุดอ่อนจุดแข็งทางการเงินของสหกรณ์ สามารถช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจว่าการดำเนินงานมีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งผู้วิเคราะห์สามารถนำเครื่องมือทางการเงินประกอบการพิจารณาเปรียบเทียบ เช่น อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ เปรียบเทียบกับข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญทางการเงินของสหกรณ์ โดยเน้นความเข้าใจโครงสร้างการเงินและติดตามการเปลี่ยนแปลงว่าได้มีการแก้ไข การปรับปรุงเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องหรือไม่ หรือทำการเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา เป็นต้น (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : รายงานการประเมินสถานการณ์ ความเสี่ยงและเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร, 2553) งบการเงินที่นำมาวิเคราะห์ จะต้องเป็นงบการเงินที่เป็นไปตามกฎหมายของสหกรณ์และควรเป็นงบการเงินที่จัดทำในช่วงระยะเวลาที่เท่ากัน ซึ่งผู้วิเคราะห์จะได้จากรายงานประจำปีของสหกรณ์ การวิเคราะห์งบการเงินที่สำคัญ ประกอบด้วยการวิเคราะห์รูปแบบต่าง ๆ คือ

1. การวิเคราะห์งบการเงินโดยใช้วิธีร้อยละตามแนวดิ่ง (Vertical Analysis or Common Size)
2. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)
3. การวิเคราะห์แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources and Uses of Funds)

การวิเคราะห์งบการเงินด้วยรูปแบบต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ทำการวิเคราะห์แต่ละแบบมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันหรือมีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันออกไป แต่ทุกรูปแบบดังกล่าวล้วนมีข้อมูลที่แสดงความสัมพันธ์กันและเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน

ขั้นตอนการวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

การวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิเคราะห์และผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี โดยมีการวิเคราะห์อย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ให้ชัดเจน โดยวิเคราะห์ในฐานะบุคคลกลุ่มใดมีวัตถุประสงค์จะใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์เรื่องใด
2. รวบรวมข้อมูลที่ต้องใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ งบการเงินงวดปัจจุบัน และอดีตหมายเหตุและรายละเอียดประกอบงบการเงิน และรายงานกิจการประจำปี
3. จัดเตรียมข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ในรูปแบบเดียวกัน เพื่อสะดวกและง่ายต่อการวิเคราะห์
4. เลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์
5. แปลความหมายและสรุปผลการวิเคราะห์ และหาแนวทางแก้ไขปัญหา
6. จัดทำรายงานการวิเคราะห์เสนอผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ

ประโยชน์ของการวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

การวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ทำให้ทราบข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ และความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้นเมื่อถึงกำหนด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการวางแผนทางการเงินและเจ้าหนี้ระยะสั้นในการให้สินเชื่อแก่สหกรณ์
2. ทำให้ทราบประสิทธิภาพในการดำเนินงานหรือความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร เจ้าหนี้และสมาชิก
3. ทำให้ทราบความสามารถในการชำระหนี้สินระยะยาว สภาพความเสี่ยงและโครงสร้างเงินทุนของสหกรณ์ว่าเป็นอย่างไร มีการนำเงินทุนจากส่วนหนี้สินและส่วนของสมาชิกรวมมาใช้มากน้อยเพียงใด และทำให้ทราบถึงความสามารถในการจ่ายเงินคืนและดอกเบี้ยของสหกรณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการดำเนินการ เจ้าหนี้ และสมาชิกของสหกรณ์

4. ทำให้ทราบประสิทธิภาพในการทำกำไรจากการใช้สินทรัพย์และการใช้เงินทุนส่วนของสมาชิก นโยบายการจ่ายเงินปันผล และข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหกรณ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เรณู ศุภรัฐปรีชา (2543:53) ทำการศึกษาถึงการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนริมแอม จำกัด อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการวิเคราะห์การดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ และเพื่อทราบความคิดเห็นต่าง ๆ ของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถหาทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีอยู่ให้หมดไป ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม และได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย จึงมีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ นอกเหนือจากสหกรณ์ ระยะเวลาที่เข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์มากกว่า 4 ปี สมาชิกส่วนใหญ่จะออมเงินไว้กับสหกรณ์มากกว่าออมไว้กับสถาบันการเงิน ทั้งนี้ เพราะหากมีปัญหาด้านการเงินสามารถกู้ยืมได้สะดวก และเสียดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าท้องตลาด การวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่า โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตราการเพิ่มของทุนดำเนินงาน ดอกเบี้ยเงินกู้ และกำไรสุทธิประจำปี โดยเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 90.82, 79.19, และ 63.75 ตามลำดับ

เพ็ญสุดา คุ่มฉายา (2544:46) ทำการศึกษากการวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในส่วนราชการระหว่างปี 2541 – 2543 กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานในด้านการใช้สินทรัพย์ การก่อหนี้ความสามารถในการหากำไร จากอัตราส่วนที่คำนวณได้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จำกัด ระหว่างปี 2541 – 2543 เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ในส่วนราชการในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน จากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จำกัด มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นจำนวนสมาชิก ขนาดของสินทรัพย์ ขนาดของทุนดำเนินงานของสหกรณ์ รวมทั้งปริมาณธุรกิจไม่ว่าจะเป็นทางด้านรับฝากเงินหรือทางด้าน การปล่อยสินเชื่อ แหล่งที่มาที่สำคัญของเงินทุน ได้แก่ ทุนเรือนหุ้น และเงินรับฝากส่วนการใช้ไปของเงินทุนจะได้แก่ การให้สินเชื่อกับสมาชิก รวมไปถึงการลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงิน

และการฝากธนาคาร การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมบัญชีสหกรณ์ จำกัด ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ในด้านการบริหารเงินกู้สหกรณ์ก็ได้มีการขยายบริการได้เพียงพอ กับความต้องการของสมาชิกที่มีเพิ่มขึ้น และสามารถบริหารสินเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีอัตรากำไรสุทธิต่อลูกหนี้เงินกู้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จำกัด อัตราส่วนที่คำนวณได้จะต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารสภาพคล่อง ด้านความสามารถในการก่อหนี้ ด้านความสามารถในการใช้สินทรัพย์ และด้านการบริหารกำไร แต่อย่างไรก็ตาม สหกรณ์ก็มี ฐานะความมั่นคงในระดับหนึ่ง อีกทั้งยังมีสภาพคล่องของธุรกิจที่ดี สรุปได้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ ข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จำกัด มีฐานะการเงินของสหกรณ์ค่อนข้างดี สภาพคล่องลดลง เพียงเล็กน้อย ความสามารถในการทำกำไรลดลงบ้าง ก็เนื่องมาจากสถานะเศรษฐกิจ มีการลดอัตรา ดอกเบี้ยลงทั้งธุรกิจภายนอกและสหกรณ์ได้ลดอัตราดอกเบี้ยของสหกรณ์เองในการให้สมาชิกกู้ ความสามารถในการก่อหนี้เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ เพียงเล็กน้อย ซึ่งสหกรณ์ก็ยังสามารถสร้างความ มั่นใจให้แก่ผู้เป็นสมาชิกได้ในอัตราที่น่าพอใจ

สมชาย เมธากุลชัย (2546:50) ทำการศึกษาการประเมินผลการดำเนินการของสหกรณ์ออม ทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เชียงใหม่ จำกัด โดยอาศัยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน งบการเงินของสหกรณ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 – 2544 และเปรียบเทียบกับมาตรฐานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และเพื่อประเมิน ความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิธีการดำเนินการสหกรณ์ของสมาชิก นอกจากนี้ยังประเมิน พหุผลของสมาชิกและคณะกรรมการดำเนินการที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารการเงินของสหกรณ์ฯ โดยการวิเคราะห์ อัตราส่วนทางการเงินโดยค่าเฉลี่ย 10 ปี (พ.ศ. 2535 - 2544) ทั้ง 6 อัตราส่วน มีเพียง 4 อัตราส่วนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานใหม่ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราผลตอบแทนต่อ ส่วนทุน โดยอัตราส่วนที่เหลือคือ อัตราส่วนทุนหมุนเวียนและอัตรากำไรสุทธิไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานแสดงให้เห็นทราบว่า สหกรณ์ฯ มีความสามารถนำสินทรัพย์และทุนไปหาผลตอบแทนได้ดี และมีความเสี่ยงทางการเงินพอสมควร แต่ยังมีปัญหาสภาพคล่องทางการเงินและประสิทธิภาพ ในการทำกำไร

วรศักดิ์ หงส์สุวรรณ (2549:53) ทำการวิเคราะห์สถานะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ ออมทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธี CAMELS Analysis มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและประยุกต์ นำทฤษฎีและแนวคิด CAMELS Analysis มาใช้ในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของ

สหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2548 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง สหกรณ์มีสมาชิกรวม 36,091 คน มีทุนดำเนินงานรวม 10,564.39 ล้านบาท แยกเป็นแหล่งทุนภายในร้อยละ 57.77 และ ทุนภายนอกร้อยละ 42.23 หากพิจารณาความเข้มแข็งและเพียงพอต่อความเสี่ยงของเงินทุนนับว่าไม่เสี่ยง เนื่องจากมีหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 0.73 แสดงว่าทุนสหกรณ์สามารถคุ้มครองหนี้สินได้ทั้งหมดและยังมีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์เท่ากับ 0.07 เท่า อย่างไรก็ตามสหกรณ์ควรระมัดระวังการก่อหนี้ที่มีอัตราเพิ่มขึ้น รวมถึงต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินทุนดำเนินงานในส่วนนี้ให้สร้างรายได้กลับมารับรองคุณภาพของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่ได้นำเงินทุนดำเนินงานส่วนใหญ่ลงทุนไปกับการให้เงินกู้ยืมมากที่สุดร้อยละ 94.57 ของทุนดำเนินงาน มีหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ร้อยละ 0.05 หากพิจารณาคุณภาพของสินทรัพย์สหกรณ์มีการบริการ สินทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ร้อยละ 4.10 อย่างไรก็ตาม สินทรัพย์ส่วนใหญ่ของสหกรณ์เป็นลูกหนี้ ดังนี้ สหกรณ์ควรบริหารจัดการลูกหนี้ให้มีประสิทธิภาพเป็นสำคัญเพื่อให้มีอัตราผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น ความสามารถในการบริหารสหกรณ์ดำเนินธุรกิจให้บริการแก่สมาชิก 2 ด้าน มีมูลค่ารวม 11,079.84 ล้านบาทต่อปี ประกอบด้วย ธุรกิจให้กู้ยืมมีมูลค่าสูงสุด รองลงมา ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสหกรณ์เดบิตร้อยละ 11.6 แสดงให้เห็นถึงการบริหารงานของฝ่ายจัดการที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก การทำกำไรของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จมีกำไรสุทธิรวม 412.95 ล้านบาท เป็นกำไรเฉลี่ยต่อสมาชิก 11,442.06 บาท แม้โดยรวมสหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไร แต่หากพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยจะสูงกว่าเงินออมเฉลี่ยซึ่งไม่สมดุลกัน ประกอบกับในรอบปีมีอัตราการกู้ยืมเงินของสมาชิกเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงกำลังความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารงานสหกรณ์ สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ไม่ดี เนื่องจากมีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนอัตราส่วนเท่ากับ 0.56 เท่า เมื่อพิจารณาหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิกถึงร้อยละ 96.31 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ควรบริหารเงินรับฝากอย่างระมัดระวัง และผลกระทบจากปัจจัยภายนอก ทั้งสภาพเศรษฐกิจอัตราดอกเบี้ย การปฏิรูปการปกครอง ปัญหาการเมือง ความไม่สงบใน 3 จังหวัดภาคใต้ ภัยแล้ง ภัยธรรมชาติ ที่มีความเสี่ยงเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ล้วนส่งผลกระทบต่อการลงทุน การบริโภค และภาระการผ่อนชำระหนี้ของสมาชิก จึงเป็นสิ่งที่ต้องเฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด พร้อมกับความพยายามสร้างวินัยทางการเงินแก่สมาชิก

พนิดา จินดาศรี (2551:62) ทำการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทาง

การเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2550 ซึ่งศึกษาครอบคลุมถึงแนวโน้มจุดแข็งและจุดอ่อนของภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน โดยใช้ข้อมูลงบดุล งบกำไรขาดทุน และรายงานกิจการประจำปี วิเคราะห์โดยการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ ผลการศึกษาพบว่า 1) สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำกัด มีภาวะเศรษฐกิจทางการเงินในช่วงปี พ.ศ. 2544-2550 ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงเมื่อพิจารณาในมุมมอง 6 มิติ พบว่า ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงคุณภาพของสินทรัพย์ ความสามารถในการทำกำไร และสภาพคล่องทางการเงิน อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงแต่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น ความสามารถในการบริหารอยู่ในเกณฑ์ที่ดีแต่มีแนวโน้มปรับตัวลดลง ส่วนผลกระทบต่อธุรกิจมีปัจจัยเสี่ยงทางด้านคู่แข่ง อันตรรกเบี้ย และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง 2) ในปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์ออมทรัพย์เทคโนโลยีราชมงคล จำกัด มีจุดแข็งทางการเงินในด้านความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ ด้านการบริหารต้นทุน การบริการ และการควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ส่วนจุดอ่อนทางการเงิน พบว่า สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์และการเจริญเติบโตของธุรกิจอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงรวมทั้งมีผลตอบแทนต่อส่วนทุนมีอัตราที่ลดลง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในทางด้านการเงินจะใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ และใช้ข้อมูลจากงบดุล งบกำไรขาดทุน และรายงานกิจการประจำปี โดยในการศึกษากครั้งนี้จะใช้แนวคิดเดียวกันคือ การวิเคราะห์เศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จำกัด โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์และประยุกต์ตามแนวคิดทฤษฎี CAMELS Analysis

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าในลักษณะเชิงวิเคราะห์ (Analysis Studies) เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ ประกอบด้วย อัตราส่วนทางการเงิน จำนวน 19 อัตราส่วน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลทางการเงินที่ได้จากงบดุล งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายงานกิจการประจำปี ของสหกรณ์ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 เป็นระยะเวลา 3 ปี เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ ดำเนินวิชาการ การศึกษาค้นคว้าอิสระ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง และเว็บไซต์

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลทุติยภูมิดังกล่าวนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในมุมมอง 6 มิติ ตามแนวคิด CAMELS Analysis ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)

แสดงความเข้มแข็งของเงินทุน ซึ่งใช้วิเคราะห์เพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงเป็นความเสี่ยงทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาเงินทุนในรูปของการก่อหนี้ ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสัดส่วนของหนี้สินต่อทุนว่าความสามารถในการชำระหนี้ของสหกรณ์มีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด ถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำแสดงว่าสหกรณ์มีเงินทุนเพียงพอในการชำระหนี้สินระยะยาว มีความเสี่ยงต่ำ แต่ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงสูงที่อาจไม่สามารถชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้ได้ตามกำหนด เนื่องจากทุนสหกรณ์ที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้สินระยะยาวได้ทั้งหมด ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$$

2) อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงทุนสำรองที่สามารถชดเชยสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ว่ามีมากน้อยเพียงใด หากอัตราส่วนนี้สูง แสดงว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงต่ำ และมีความมั่นคงมากขึ้น แต่ถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำ สหกรณ์ก็จะมีความเสี่ยงสูง ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)} = \frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{ทรัพย์สินทั้งสิ้น}}$$

3) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุน ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนทุน (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

4) อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงการเพิ่ม/ลด ของทุนสหกรณ์ ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์ (\%)} = \frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}} \times 100$$

5) อัตราการเติบโตของหนี้ เป็นอัตราส่วนที่แสดงการเพิ่ม/ลด ของสหกรณ์ ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราการเติบโตหนี้ (\%)} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์ปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์ปีก่อน}}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์ปีก่อน}} \times 100$$

1.2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Assets Quality)

ใช้วิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ในงบดุลได้ถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราหมุนของสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่วัดประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ ทั้งหมดของสหกรณ์ ว่าสามารถก่อให้เกิดรายได้สอดคล้องกับการลงทุนในสินทรัพย์หรือไม่ ถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์ที่ไม่สามารถก่อให้เกิดรายได้จำนวนมากมีความเสี่ยงสหกรณ์จะต้องพิจารณาว่าเป็นเพราะเหตุใด และควรปรับปรุงลดสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)} = \frac{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงผลตอบแทนจากสินทรัพย์ว่าได้ผลตอบแทนเพียงพอหรือไม่ โดยจะเป็นตัวชี้วัดให้เห็นถึงการใช้จ่ายจากสินทรัพย์ เพื่อก่อให้เกิดกำไรจากการดำเนินงาน แสดงให้เห็นว่าทุก ๆ 100 บาท ที่ได้ลงทุนในสินทรัพย์นั้น สามารถก่อให้เกิดกำไรจากการดำเนินงานกี่บาทในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ๆ ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (\%)} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

3) อัตราการเติบโตสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงการเพิ่ม/ลดของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราการเติบโตสินทรัพย์ (\%)} = \frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}} \times 100$$

1.3 ความสามารถในการบริหาร (Management Capability)

เป็นความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสหกรณ์จากปัจจัยทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราการเติบโตของธุรกิจ เป็นอัตราที่แสดงถึงการปรับตัวเพิ่มขึ้นหรือการปรับตัวลดลง จากความสามารถในการบริหารธุรกิจ โดยวัดจากมูลค่าธุรกิจที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงถ้าอัตราส่วนนี้สูง สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจมากขึ้น

$$\text{อัตราการเติบโตของธุรกิจ (\%)} = \frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}} \times 100$$

2) กำไรต่อสมาชิก เป็นอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรต่อคนของสมาชิกสหกรณ์ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{กำไรต่อสมาชิก (บาท)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

3) เงินออมสมาชิก เป็นอัตราส่วนแสดงค่าเฉลี่ยเงินออมต่อคนของสมาชิกสหกรณ์ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{เงินออมต่อสมาชิก (บาท)} = \frac{\text{เงินฝากสมาชิก} + \text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

1.4 ความสามารถในการทำกำไร (Earnings Sufficiency)

ใช้ความสามารถในการหารายได้ของสหกรณ์ ซึ่งรายได้เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการก่อหนี้ ความสามารถในการเพิ่มทุน สภาพคล่องของสหกรณ์ รวมทั้งความสามารถในการเจริญเติบโตของสหกรณ์ ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการบริหารค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์ ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด ถ้าอัตราส่วนนี้สูง แสดงว่าอัตราส่วนมีความเสี่ยงที่จะมีกำไรลดลงหรือขาดทุนเพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\frac{\text{อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน}}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (\%)}} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}} \times 100$$

2) อัตรากำไรสุทธิ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการดำเนินงานสหกรณ์เมื่อเทียบกับรายได้ทั้งสิ้น ทำให้ทราบว่ารายได้สหกรณ์ 100 บาท จะมีกำไรสุทธิเกิดขึ้นเท่าใด ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าสูงแสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรสูง ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}} \times 100$$

3) อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ เป็นอัตราส่วนแสดงการเพิ่ม/ลดของกำไร (ขาดทุน) สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน}}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}} \times 100$$

4) อัตราการเติบโตของทุนสำรอง เป็นอัตราส่วนแสดงการเพิ่ม/ลดของทุนสำรอง สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (\%)} = \frac{\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน}}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}} \times 100$$

5) อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ เป็นอัตราส่วนแสดงการเพิ่ม/ลดของทุนสะสมอื่น ๆ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น (\%)} = \frac{\text{ทุนสะสมปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมปีก่อน}}{\text{ทุนสะสมปีก่อน}} \times 100$$

1.5 สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios)

ใช้ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์ หรือความสามารถในการเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้อย่างรวดเร็ว ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์ ถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำ สหกรณ์มีความเสี่ยงสูงที่อาจไม่สามารถชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้ได้ตามกำหนด เนื่องจากสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันเวลาในการชำระหนี้ระยะสั้น ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

2) อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด เป็นการเปรียบเทียบลูกหนี้เงินให้กู้ที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดในรอบปีกับหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ อัตราส่วนนี้แสดงถึงความสามารถในการเรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้ ความสามารถเรียกเก็บหนี้ได้ในอัตราสูง จะส่งผลต่อสภาพคล่องทางการเงินต่อการดำเนินงานและมีความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงินไปขยายธุรกิจให้เติบโตขึ้น และยังสามารถชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ได้ตามกำหนด ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด (\%)} = \frac{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด}}{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}} \times 100$$

1.6 ผลกระทบต่อธุรกิจ (Sensitivity) เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยเสี่ยงและส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ ประกอบด้วย คู่แข่งของสหกรณ์ อัตราดอกเบี้ย ระเบียบข้อบังคับ และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์จากการสังเกต การสอบถามจากผู้จัดการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินงาน และศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด รายงานกิจการประจำปี พ.ศ. 2557 เปรียบเทียบกับอัตราส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2557 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับดีมาก เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด มีค่าดีกว่าอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) มากกว่าร้อยละ 30 ขึ้นไป

ระดับดี เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด มีค่าดีกว่าอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

ระดับน่าพอใจ เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด มีค่าดีกว่าอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group)

ระดับไม่น่าพอใจ เท่ากับ อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) มีค่ามากกว่าอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด

3. การศึกษาแนวโน้มของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด โดยการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับดีมาก เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จํากัด มีแนวโน้มในทิศทางเดียวกันมากกว่าร้อยละ 10 ขึ้นไป

ระดับดี เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จํากัด มีแนวโน้มในทิศทางเดียวกันไม่เกินร้อยละ 10

ระดับน่าพอใจ เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จํากัด มีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลง

ระดับไม่น่าพอใจ เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จํากัด มีแนวโน้มทิศทางตรงกันข้าม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ : กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในปี พ.ศ. 2557 กับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายในปี พ.ศ. 2557

ตอนที่ 3 วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis เพื่อศึกษาแนวโน้มผลการดำเนินงานด้านการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 - 2557

ผลการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่ ปี พ.ศ. 2557

1. ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)

ตาราง 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์ความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยงจำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มากในปี พ.ศ. 2557

อัตราส่วน	หน่วย	อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ปี 2557	อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.55	0.83
อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.05	0.04
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	7.60	7.25
อัตรการเติบโตของสหกรณ์	%	10.92	11.58
อัตรการเติบโตของหนี้	%	0.15	11.54

จากตารางที่ 4.1 สามารถวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ได้ดังนี้

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 0.55 เท่า อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 0.83 เท่า วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ 0.28 เท่า แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีสภาพหนี้สินน้อยเจ้าหนี้ของสหกรณ์มีความเสี่ยงต่ำ

2. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์เท่ากับ 0.05 เท่า อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 0.04 เท่า ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่า 0.01 เท่า แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีเงินทุนสำรองต่อสินทรัพย์สูงมาก ส่งผลให้สหกรณ์มีความเข้มแข็งด้านเงินทุน

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนเท่ากับร้อยละ 7.60 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี 2557 เท่ากับร้อยละ 7.25 ซึ่งมีอัตราต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัด

กระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ฯ จำกัด เท่ากับร้อยละ 0.35 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ฯ จำกัด มีผลตอบแทนต่อส่วนทุนสูงมีประสิทธิภาพเพราะให้ผลตอบแทนแก่สมาชิก สูงกว่าค่าเฉลี่ย

4. อัตราการเติบโตของสหกรณ์เท่ากับร้อยละ 10.92 อัตราการเติบโตของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับร้อยละ 11.58 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ฯ จำกัด ร้อยละ 0.66 มีอัตราการเติบโตของทุนต่ำ แสดงว่าสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ฯ จำกัด ให้ความสนใจในงานสหกรณ์ต่ำกว่าส่งผลต่อความสามารถในการเพิ่มทุนของสหกรณ์

5. อัตราการเติบโตของหนี้ เท่ากับร้อยละ 0.15 อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับร้อยละ 11.54 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ฯ จำกัด เท่ากับร้อยละ 11.39 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ฯ จำกัด มีอัตราการเติบโตของหนี้ต่ำ แสดงว่าสหกรณ์มีการจัดหาเงินทุนจากภายนอกไม่มาก เนื่องจากสามารถจัดหาเงินทุนได้จากภายใน

2. การวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์จำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ฯ จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2557

อัตราส่วน	หน่วย	อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ฯ จำกัด ปี 2557	อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก
อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.07	0.06
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	4.79	3.98
อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	6.81	11.56

จากตารางที่ 4.2 สามารถวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์ ได้ดังนี้

1. อัตราหมุนสินทรัพย์เท่ากับ 0.07 รอบ อัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 0.06 รอบ วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีอัตราหมุนของสินทรัพย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ 0.01 รอบ แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัดมีการใช้สินทรัพย์สร้างรายได้ได้สูงแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีคุณภาพ

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เท่ากับ ร้อยละ 4.79 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับร้อยละ 3.98 วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ ร้อยละ 0.81 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด สามารถใช้สินทรัพย์สร้างผลตอบแทนได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย

3. อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ เท่ากับร้อยละ 6.81 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับร้อยละ 11.56 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด เท่ากับร้อยละ 4.75 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีอัตราเติบโตของสินทรัพย์ต่ำ แต่ยังคงระดมเงินทุนเพื่อขยายสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้สูงขึ้นแต่อย่างไรก็ตามการขยายการเติบโตของสินทรัพย์ควรพิจารณาอัตราการเติบโตของหนี้ อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์และอัตราส่วนหนี้สินต่อสหกรณ์เพื่อป้องกันปัญหาการขาดสภาพคล่อง

3. การวิเคราะห์ความสามารถในการบริหาร (Management Ability)

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารจำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์ ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับ อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2557

อัตราส่วน	หน่วย	อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ปี 2557	อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก
อัตรการเติบโตของธุรกิจ	%	-6.85	13.31
กำไรต่อสมาชิก	บาท	23,705.95	14,696.41
เงินออมต่อสมาชิก	บาท	418,939.86	299,689.26
หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	491,215.58	300,971.91

จากตารางที่ 4.3 สามารถวิเคราะห์ความสามารถในการบริหาร ได้ดังนี้

1. อัตรการเติบโตของธุรกิจ ร้อยละ -6.85 อัตรการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 13.31 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ร้อยละ 6.46 แสดงว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีความสามารถในการบริหารจัดการไม่น่าพอใจ กล่าวคือ สามารถให้บริการสมาชิกได้ไม่ดีเท่าสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น

2. กำไรต่อสมาชิก เท่ากับ 23,705.95 บาท/คน กำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 14,696.41 บาท/คน ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เท่ากับ 9,009.54 บาท/คน แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีการสร้างรายได้เพื่อตอบแทนแก่สมาชิกในอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ สหกรณ์ควรรักษาระดับผลกำไรที่มีคุณภาพไว้

3. เงินออมต่อสมาชิก เท่ากับ 418,939.86 บาท/คน เงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 299,689.26 บาท/คน ซึ่งมี

จำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เท่ากับ 119,250.60 บาท/คน แสดงว่าสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ให้ความสำคัญกับการออมเงินสูง ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ย

4. หนี้สินต่อสมาชิก เท่ากับ 491,215.58 บาท/คน หนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 300,971.91 บาท/คน ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เท่ากับ 190,243.67 บาท/คน แสดงว่า สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีหนี้สินสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ สหกรณ์ควรพิจารณาคุณภาพของลูกหนี้และความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

4. ความสามารถในการทำกำไร (Earning Sufficiency)

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2557

อัตราส่วน	หน่วย	อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ปี 2557	อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	15.33	14.48
อัตรากำไรสุทธิ	%	67.53	61.95
อัตรากำไรสุทธิ	%	15.27	11.91
อัตรากำไรสุทธิ	%	7.82	10.18
อัตรากำไรสุทธิ	%	16.12	4.92

จากตารางที่ 4.4 สามารถวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร ได้ดังนี้

1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 15.33 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 14.48 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ร้อยละ 0.85 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ควรปรับปรุงการดำเนินงานโดยการควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ส่วนที่สามารถควบคุมได้โดยอาศัยหลักการประหยัดและคุ้มค่า

2. อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 67.53 อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 61.95 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ร้อยละ 5.58 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน

3. อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ ร้อยละ 15.27 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 11.91 ซึ่งมีจำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ร้อยละ 3.36 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด มีการเติบโตของกำไรที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย

4. อัตราการเติบโตของทุนสำรองร้อยละ 7.82 อัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 10.18 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ร้อยละ 2.36 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด มีประสิทธิภาพในการบริหารทุนสำรองที่น้อยกว่าค่าเฉลี่ย

5. มีอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ ร้อยละ 16.12 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 4.92 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ร้อยละ 11.20 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด มีการเติบโตของทุนสะสมอื่นอยู่ในเกณฑ์ดี

5. การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity)

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินจำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์
ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับ
อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2557

อัตราส่วน	หน่วย	อัตราส่วนสหกรณ์ออม ทรัพย์ข้าราชการ สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด ปี 2557	อัตราส่วนสหกรณ์ออม ทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.39	0.54
อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระ หนี้ได้ตามกำหนด	%	98.81	94.48

จากตารางที่ 4.5 สามารถวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน ได้ ดังนี้

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เท่ากับ 0.39 เท่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์
ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 0.54 เท่า ซึ่งมีจำนวน
มากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ร้อยละ
0.15 เท่า แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด
มีสภาพคล่องทางการเงินต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

2. อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละ 98.81 อัตราลูกหนี้ระยะสั้น
ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ.
2557 ร้อยละ 94.48 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
อุบลราชธานี จำกัด ร้อยละ 4.33 แสดงว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
อุบลราชธานี จำกัด มีการจัดการเกี่ยวกับการจัดเก็บหนี้ที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากลูกหนี้ระยะสั้น
ชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด

ตารางที่ 4.6 แสดงข้อมูลผลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ในปี พ.ศ. 2556-2557

หน่วย : บาท

รายการ	ปี 2556	ปี 2557	เพิ่มขึ้น (ลดลง)
รายได้	66,706,540.18	73,302,626.62	+6,596,086.44
ค่าใช้จ่าย	12,866,242.95	11,240,437.20	-1,625,805.75
กำไรสุทธิ	53,840,297.23	62,062,189.42	+8,221,892.19

จากตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในปี พ.ศ. 2557 มีรายได้เพิ่มขึ้น 6,596,086.44 บาท ค่าใช้จ่ายลดลง 1,625,805.75 บาท และกำไรสุทธิสูงขึ้น 8,221,892.19 บาท

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis เพื่อศึกษาแนวโน้มผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 - 2557

1. ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)

การวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด พิจารณา จากอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน อัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์ และอัตราการเติบโตของหนี้ ซึ่งค่าอัตราส่วนที่คำนวณได้ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.7 แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

อัตราส่วน	หน่วย	ปี			เฉลี่ย 3 ปี
		2555	2556	2557	
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.50	0.61	0.55	0.55
อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.06	0.05	0.05	0.05
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	%	7.20	7.26	7.60	7.35
อัตรากำไรสุทธิ	%	5.81	9.07	10.92	8.60
อัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น	%	1.40	33.34	0.15	11.63

จากตารางที่ 4.7 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน มีค่าเท่ากับ 0.50, 0.61 และ 0.55 เท่า ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 0.55 เท่า อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 0.06, 0.05 และ 0.05 เท่า ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 0.05 เท่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีค่าเท่ากับ 7.20 %, 7.26% และ 7.60 %, ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 7.35% อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ มีค่าเท่ากับ 5.81%, 9.07% และ 10.92% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 8.60% และอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น มีค่าเท่ากับ 1.40%, 33.34%, 0.15% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 11.63%

2. คุณภาพของสินทรัพย์ (Assets Quality)

การวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัด กระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด พิจารณาจากอัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้นของสินทรัพย์ ซึ่งมีค่าอัตราส่วนที่คำนวณได้ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

อัตราส่วน	หน่วย	ปี			เฉลี่ย 3 ปี
		2555	2556	2557	
อัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์	รอบ	0.06	0.07	0.07	0.06
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	4.75	7.18	4.79	5.57
อัตรากำไรเติบโตของสินทรัพย์	%	4.29	17.21	6.81	9.43

จากตารางที่ 4.8 คุณภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 0.06, 0.07 และ 0.07 รอบ ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 0.06 รอบ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 4.75%, 7.18% และ 4.79% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 5.57% และอัตรากำไรเติบโตของสินทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 4.29%, 17.21% และ 6.81% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 9.43%

3. ความสามารถในการบริหาร (Management Capability)

การวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารจัดการของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด พิจารณาจากอัตรากำไรเติบโตของธุรกิจ กำไรต่อสมาชิก เงินออมต่อสมาชิก และหนี้สินต่อสมาชิก ซึ่งสามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร

อัตราส่วน	หน่วย	ปี			เฉลี่ย 3 ปี
		2555	2556	2557	
อัตรากำไรเติบโตของธุรกิจ	%	9.50	6.09	-6.85	2.91
กำไรต่อสมาชิก	บาท	22,813.80	23,500.78	23,705.95	23,340.71
เงินออมต่อสมาชิก	บาท	391,438.45	414,376.93	418,939.86	408,251.74
หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	474,335.81	531,829.07	491,215.58	499,126.82

จากตาราง 4.9 ความสามารถในการบริหารของของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จํากัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราการเติบโตของธุรกิจ มีค่าเท่ากับ 9.50%, 6.092% และ -6.85% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 2.91% กำไรต่อสมาชิก มีค่าเท่ากับ 22,813.80, 23,500.78 และ 23,705.95 บาท ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 23,340.71 บาท เงินออมต่อสมาชิก มีค่าเท่ากับ 391,438.45, 414,376.93 และ 418,939.86บาท ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปีเท่ากับ 408,251.74 บาท และ หนี้สินต่อสมาชิก มีค่าเท่ากับ 474,335.81, 531,829.07 และ 491,215.58 บาท ตามลำดับซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปีเท่ากับ 499,126.82 บาท

4. ความสามารถในการทำกำไร (Earnings Sufficiency)

การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จํากัด พิจารณาจากอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน อัตรากำไรสุทธิ อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ อัตราเติบโตของทุนสำรองและอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ ซึ่งค่าอัตราส่วนที่คำนวณได้ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.10 แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วน	หน่วย	ปี			เฉลี่ย 3 ปี
		2555	2556	2557	
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร	%	17.63	19.28	15.33	17.41
อัตรากำไรสุทธิ	%	70.34	64.69	67.53	67.52
อัตราการเติบโตของกำไร/ขาดทุน	%	7.84	8.30	15.27	10.47
อัตรากำไรการเติบโตของทุนสำรอง	%	7.76	7.78	7.82	7.78
อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ	%	-0.57	-6.36	16.12	3.06

จากตารางที่ 4.10 ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จํากัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร มีค่าเท่ากับ 17.63%, 19.28% และ 15.33% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.41% อัตรากำไรสุทธิ มีค่าเท่ากับ 70.34%, 64.69% และ 67.53% ตามลำดับ

ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.52% อัตราการเติบโตของกำไร/ขาดทุน มีค่าเท่ากับ 7.84%, 8.30% และ 15.27% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.47 % อัตราการเติบโตของทุนสำรอง มีค่าเท่ากับ 7.76%, 7.78%, และ 7.82% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.78% และอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ มีค่าเท่ากับ -0.57%, -6.36% และ 16.12 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06%

5. สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios)

การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ฯ จำกัด พิจารณาจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน และอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด ซึ่งค่าอัตราส่วนที่คำนวณได้ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.11 แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน

อัตราส่วน	หน่วย	ปี			เฉลี่ย 3 ปี
		2555	2556	2557	
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.71	0.44	0.39	0.51
อัตราลูกหนี้ระยะสั้น ที่ชำระได้ตามกำหนด	%	99.26	98.63	98.81	98.90

จากตารางที่ 4.11 สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ฯ จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีค่าเท่ากับ 0.71, 0.44 และ 0.39 เท่า ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.51 เท่า และอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด มีค่าเท่ากับ 99.26%, 98.63% และ 98.81% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 98.90%

6. ผลกระทบต่อธุรกิจ

การประเมินผลกระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ฯ จำกัด พิจารณาจากคู่แข่งสหกรณ์ อัตราดอกเบี้ย ขอบบังคับของสหกรณ์ ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 สามารถอธิบายผลวิเคราะห์ได้ดังนี้

คู่แข่งของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด ได้รับผลกระทบจากคู่แข่งซึ่งเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์เหมือนกัน เนื่องจากบุคลากรที่รับราชการครูในพื้นที่ ถ้าสหกรณ์แห่งใดให้ผลประโยชน์ที่ดีกว่า บุคลากรก็จะเลือกที่จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์แห่งนั้นได้ และสหกรณ์ได้รับผลกระทบจากธนาคารและสถาบันการเงินที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันกับสหกรณ์ เนื่องจากสมาชิกบางรายทำบัตรเครดิตก็สามารถนำบัตรเครดิตนั้นไปกดเงินหรือผ่อนชำระสินค้า ซึ่งสะดวกและรวดเร็วกว่า และขั้นตอนไม่ยุ่งยากเท่าสหกรณ์ ผลกระทบรุนแรง

อัตราดอกเบี้ย พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะตลาดการเงิน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยจะมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งเวลาและอัตราดอกเบี้ย หากผู้บริหารสหกรณ์ไม่ติดตามสถานการณ์จะทำให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์มีความเสี่ยงสูงมาก เพราะดอกเบี้ยจะเกี่ยวข้องกับรายได้และการเพิ่มรายจ่ายของสหกรณ์ โดยสมาชิกจะหันไปฝากเงินกับสถาบันการเงินที่ให้ดอกเบี้ยสูงกว่า ส่วนทางด้านการให้กู้ยืมเงิน สมาชิกก็จะหันไปกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมลดลง ทำให้รายได้สหกรณ์ต้องลดลงตามไปด้วย ผลกระทบรุนแรง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ : กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี CAMELS Analysis ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. การอภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

สรุปผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานโดยใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินตามทฤษฎี CAMELS Analysis ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เปรียบเทียบเป็นอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง มีดังนี้

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 0.55 เท่า อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 0.83 เท่า วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ 0.28 เท่า แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีสภาพหนี้สินน้อยเจ้าหนี้ของสหกรณ์มีความเสี่ยงต่ำ

2. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์เท่ากับ 0.05 เท่า อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 0.04 เท่า ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่า 0.01 เท่า แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีเงินทุนสำรองต่อสินทรัพย์สูงมาก ส่งผลให้สหกรณ์มีความเข้มแข็งด้านเงินทุน

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับร้อยละ 7.60 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี 2557 เท่ากับร้อยละ 7.25 ซึ่งมีอัตราต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

อุปราชธานี จำกัด เท่ากับร้อยละ 0.35 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุปราชธานี จำกัด มีผลตอบแทนต่อส่วนทุนสูงมีประสิทธิภาพเพราะให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ย

4. อัตราการเติบโตของสหกรณ์เท่ากับร้อยละ 10.92 อัตราการเติบโตของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับร้อยละ 11.58 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ร้อยละ 0.66 มีอัตราการเติบโตของทุนต่ำ แสดงว่าสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ให้ความสนใจในงานสหกรณ์ต่ำกว่าส่งผลต่อความสามารถในการเพิ่มทุน ของสหกรณ์

5. อัตราการเติบโตของหนี้ เท่ากับร้อยละ 0.15 อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับร้อยละ 11.54 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด เท่ากับร้อยละ 11.39 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีอัตราการเติบโตของหนี้ต่ำ แสดงว่าสหกรณ์มีการจัดหาเงินทุนจากภายนอกไม่มาก

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มีดังนี้

1. อัตราหมุนสินทรัพย์เท่ากับ 0.07 รอบ อัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 0.06 รอบ วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีอัตราหมุนของสินทรัพย์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ 0.01 รอบ แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัดมีการใช้สินทรัพย์สร้างรายได้ได้สูงแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีคุณภาพ

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เท่ากับ ร้อยละ 4.79 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับร้อยละ 3.98 วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ ร้อยละ 0.81 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด สามารถใช้สินทรัพย์สร้างผลตอบแทนได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย

3. อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ เท่ากับร้อยละ 6.81 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับร้อยละ 11.56 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด เท่ากับร้อยละ 4.75 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีอัตราเติบโตของสินทรัพย์ต่ำ แต่ยังคงระดมเงินทุนเพื่อขยายสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้สูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการขยาย

การเติบโตของสินทรัพย์ควรพิจารณาอัตราการเติบโตของหนี้ อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์และอัตราส่วนหนี้สินต่อสหกรณ์เพื่อป้องกันปัญหาการขาดสภาพคล่อง

มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร มีดังนี้

1. อัตราการเติบโตของธุรกิจ ร้อยละ -6.85 อัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 13.31 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ร้อยละ 6.46 แสดงว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีความสามารถในการบริหารจัดการไม่น่าพอใจ กล่าวคือ สามารถให้บริการสมาชิกได้ไม่ดีเท่าสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น

2. กำไรต่อสมาชิก เท่ากับ 23,705.95 บาท/คน กำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 14,696.41 บาท/คน ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด เท่ากับ 9,009.54 บาท/คน แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีการสร้างรายได้เพื่อตอบแทนแก่สมาชิกในอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ สหกรณ์ควรรักษาระดับผลกำไรที่มีคุณภาพไว้

3. เงินออมต่อสมาชิก เท่ากับ 418,939.86 บาท/คน เงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 299,689.26 บาท/คน ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด เท่ากับ 119,250.60 บาท/คน แสดงว่าสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ให้ความสำคัญกับการออมเงินสูง ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ย

4. หนี้สินต่อสมาชิก เท่ากับ 491,215.58 บาท/คน หนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 300,971.91 บาท/คน ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด เท่ากับ 190,243.67 บาท/คน แสดงว่า สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีหนี้สินสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ สหกรณ์ควรพิจารณาคุณภาพของลูกหนี้และความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร มีดังนี้

1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 15.33 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 14.48 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ร้อยละ 0.85 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัด

กระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ควรปรับปรุงการดำเนินงานโดยการควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ส่วนที่สามารถควบคุมได้โดยอาศัยหลักการประหยัดและคุ้มค่า

2. อัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 67.53 อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 61.95 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ร้อยละ 5.58 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน

3. อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ ร้อยละ 15.27 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 11.91 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ร้อยละ 3.36 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด มีการเติบโตของกำไรที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย

4. อัตราการเติบโตของทุนสำรองร้อยละ 7.82 อัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 10.18 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ร้อยละ 2.36 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด มีประสิทธิภาพในการบริหารทุนสำรองที่น้อยกว่าค่าเฉลี่ย

5. มีอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ ร้อยละ 16.12 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 4.92 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ร้อยละ 11.20 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด มีการเติบโตของทุนสะสมอื่นอยู่ในเกณฑ์ดี

มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน มีดังนี้

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เท่ากับ 0.39 เท่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 0.54 เท่า ซึ่งมีจำนวนมากกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด ร้อยละ 0.15 เท่า แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปถัมภ์ จำกัด มีสภาพคล่องทางการเงินต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

2. อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด ร้อยละ 98.81 อัตราลูกหนี้ระยะสั้น

ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 94.48 ซึ่งมีจำนวนต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ร้อยละ 4.33 แสดงว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีการจัดการเกี่ยวกับการจัดเก็บหนี้ที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากกลุ่มนี้ระยะสั้นชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย

การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ในปี พ.ศ. 2557 มีรายได้เพิ่มขึ้น 6,596,086.44 บาท ค่าใช้จ่ายลดลง 1,625,805.75 บาท และกำไรสุทธิสูงขึ้น 8,221,892.19 บาท

2. เพื่อศึกษาแนวโน้มผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี CAMELS Analysis มีดังนี้

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ผลการวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 มีดังนี้

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน มีค่าเท่ากับ 0.50, 0.61 และ 0.55 เท่า ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 0.55 เท่า อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 0.06, 0.05 และ 0.05 เท่า ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 0.05 เท่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน มีค่าเท่ากับ 7.20 %, 7.26% และ 7.60 %, ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปีเท่ากับ 7.35% อัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์ มีค่าเท่ากับ 5.81%, 9.07% และ 10.92% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 8.60% และอัตราการเติบโตของหนี้ มีค่าเท่ากับ 1.40%, 33.34%, 0.15% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 11.63%

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ ผลการวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีดังนี้

คุณภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราการหมุนของสินทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 0.06, 0.07 และ 0.07 รอบ ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 0.06 รอบ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 4.75%, 7.18% และ 4.79% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 5.57% และอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ มีค่าเท่ากับ 4.29%, 17.21% และ 6.81% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 9.43%

มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารงานของ สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วน ของทุนในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 มีดังนี้

ความสามารถในการบริหารของของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัด กระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราการเติบโตของ ธุรกิจ มีค่าเท่ากับ 9.50%, 6.092% และ -6.85% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 2.91% กำไรต่อ สมาชิก มีค่าเท่ากับ 22,813.80, 23,500.78 และ 23,705.95 บาท ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 23,340.71 บาท เงินออมต่อสมาชิก มีค่าเท่ากับ 391,438.45, 414,376.93 และ 418,939.86บาท ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปีเท่ากับ 408,251.74 บาท และ หนี้สินต่อสมาชิก มีค่าเท่ากับ 474,335.81, 531,829.07 และ 491,215.58 บาท ตามลำดับซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 499,126.82 บาท

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของ สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 มีดังนี้

ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร มีค่าเท่ากับ 17.63%, 19.28% และ 15.33% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.41% อัตรากำไรสุทธิ มีค่าเท่ากับ 70.34%, 64.69% และ 67.53% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.52% อัตราการเติบโต ของกำไร/ขาดทุน มีค่าเท่ากับ 7.84%, 8.30% และ 15.27% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.47 % อัตราการเติบโตของทุนสำรอง มีค่าเท่ากับ 7.76%, 7.78%, และ 7.82% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.78% และอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ มีค่าเท่ากับ -0.57%, -6.36% และ 16.12 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06%

มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน ผลการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ออม ทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 มีดังนี้

สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2557 ประกอบด้วย อัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีค่าเท่ากับ 0.71, 0.44 และ 0.39 เท่า ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.51 เท่า และอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตาม กำหนด มีค่าเท่ากับ 99.26%, 98.63% และ 98.81% ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 98.90%

มติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ ผลการวิเคราะห์ผลกระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 มีดังนี้

คู่แข่งของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ได้รับผลกระทบจากคู่แข่งซึ่งเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์เหมือนกัน เนื่องจากบุคลากรที่รับราชการครูในพื้นที่ ถ้าสหกรณ์แห่งใดให้ผลประโยชน์ที่ดีกว่า บุคลากรก็จะเลือกที่จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์แห่งนั้นได้ และสหกรณ์ได้รับผลกระทบจากธนาคารและสถาบันการเงินที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกันกับสหกรณ์ เนื่องจากสมาชิกบางรายทำบัตรเครดิตก็สามารถนำบัตรเครดิตนั้นไปกดเงินหรือผ่อนชำระสินค้า ซึ่งสะดวกและรวดเร็วกว่า และขั้นตอนไม่ยุ่งยากเท่าสหกรณ์ ผลกระทบรุนแรง

อัตราดอกเบี้ย พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะตลาดการเงิน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยจะมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลาและอัตราดอกเบี้ย หากผู้บริหารสหกรณ์ไม่ติดตามสถานการณ์จะทำให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์ มีความเสี่ยงสูงมาก เพราะดอกเบี้ยจะเกี่ยวข้องกับรายได้และการเพิ่มรายจ่ายของสหกรณ์ โดยสมาชิกจะหันไปฝากเงินกับสถาบันการเงินที่ให้ดอกเบี้ยสูงกว่า ส่วนทางด้านกำไรให้กู้ยืมเงินสมาชิกก็จะหันไปกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมลดลง ทำให้รายได้สหกรณ์ต้องลดลงตามไปด้วย ผลกระทบรุนแรง

การอภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด เปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี CAMELS Analysis สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

มติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ในปี พ.ศ. 2557 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ถือว่ามีความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากมีหนี้สินทั้งสินต่อทุนสหกรณ์เพียง 0.55 เท่า กล่าวคือ มีหนี้สินทั้งสิน 0.55 บาท ต่อทุนของสหกรณ์ 1 บาท แสดงว่าสหกรณ์มีทุนมากกว่าหนี้สินที่จะต้องชำระ แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่ได้มาจากแหล่งเงินภายในสหกรณ์ ซึ่งก็คือทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์จึงมีเงินทุนเพียงพอต่อการชำระหนี้ ซึ่งสอดคล้องกับสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก หากพิจารณาความเข้มแข็งและเพียงพอต่อความเสี่ยงของเงินทุน เนื่องจากมีหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 0.55 เท่า นอกจากนั้นสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ยังมีความเพียงพอและความเข้มแข็งของเงินทุน เนื่องจากสหกรณ์มีเงินทุนสามารถนำไปใช้ดำเนินงานก่อให้เกิดผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นร้อยละ 7.35 ด้านการเติบโตของ

ทุนสหกรณ์ และหนี้ มีอัตราการขยายของทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.63 หนี้สินขยายเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.63 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ดี

มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ ในปี พ.ศ. 2557 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีการบริหารสินทรัพย์อยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากสหกรณ์สามารถนำสินทรัพย์ไปหมุนเวียนเพื่อก่อให้เกิดรายได้เพียง 0.06 รอบซึ่งไม่ถึง 1 รอบ ส่งผลให้เกิดการดำเนินงานได้รับผลตอบแทนในอัตราร้อยละ 5.57 กล่าวคือ มีการลงทุนในสินทรัพย์รวม 100 บาท ก่อให้เกิดกำไรจากการดำเนินงาน 5.57 บาท และการเติบโตของสินทรัพย์ในอัตราร้อยละ 9.43 แสดงว่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของสหกรณ์ยังดีไม่พอ ซึ่งเปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มากถือว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด อยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ

มติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร ในปี พ.ศ. 2557 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ถือว่ามีความสามารถในการบริหารงานอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจเนื่องจากมีอัตราการเติบโตของธุรกิจร้อยละ 2.91% มีกำไรต่อสมาชิกเท่ากับ 23,340.71 บาท/คน มีเงินออมต่อสมาชิกเท่ากับ 408,251.74 บาท/คน หนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์เท่ากับ 499,126.82 บาท/คน

มติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร ในปี พ.ศ. 2557 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุงเนื่องจากกำไรสุทธิต่อรายได้ร้อยละ 67.52 ซึ่งส่งผลให้มีอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ เฉลี่ยร้อยละ 3.06 หากพิจารณาทางด้านอัตรากำไรจ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีค่าเท่ากับร้อยละ 17.41 แสดงว่าสหกรณ์ไม่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ซึ่งอาจจะส่งผลต่อกำไรได้ สหกรณ์ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารต้นทุนและค่าใช้จ่ายให้ดียิ่งขึ้น เพื่อจะได้รักษาระดับอัตรากำไรสุทธิให้คงที่และเพิ่มสูงขึ้น

มติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน ในปี พ.ศ. 2557 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีสภาพคล่องอยู่เกณฑ์น่าพอใจ โดยมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 0.51 เท่า กล่าวคือ สหกรณ์มีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียน 1.00 เท่า อย่างไรก็ตามสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ของสหกรณ์อยู่ในรูปของลูกหนี้เงินให้กู้ยืม จึงไม่สามารถก่อให้เกิดสภาพคล่องได้ ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องไม่ดีนัก หากพิจารณาอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดร้อยละ 98.90

มติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ ในปี พ.ศ. 2557 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีปัจจัยเสี่ยงเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ทั้งคู่แข่ง อัตราดอกเบี้ย โดยเฉพาะปัจจัยเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ซึ่งเป็นผลกระทบโดยตรงที่สหกรณ์ได้รับ เนื่องจากดอกเบี้ยจะเกี่ยวข้องกับรายได้และค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พนิดา จินดาศรี (2551) พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำกัด มีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย เนื่องจากดอกเบี้ยถือเป็นรายได้

หลักของสหกรณ์ โดยอัตราดอกเบี้ยจะเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะตลาดการเงินและมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งเวลาและอัตรา ดังนั้นผู้บริหารสหกรณ์ต้องติดตามสหกรณ์การเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยตลอดเวลาเพื่อเป็นการปกป้องความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากอัตราดอกเบี้ยสำหรับผลกระทบจากคู่แข่งของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีผลกระทบไม่รุนแรง เนื่องจากการย้ายของข้าราชการครุมีทั้งย้ายไปรับราชการที่อื่น และย้ายมารับราชการที่จังหวัดอุปราชธานี และนอกจากนี้ยังมีข้อบังคับ ระเบียบ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ได้กำหนดขึ้นเพิ่มเติม เช่น ระเบียบของการส่งค่าหุ้นในแต่ละเดือนของสมาชิกคิดตามเงินเดือนที่ได้รับ และการกำหนดวงเงินให้กู้สำหรับสมาชิกต้องมีหลักประกันเพิ่มขึ้น มีขั้นตอนยุ่งยาก ใช้เวลานาน ซึ่งส่งผลให้มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ทั้งสิ้น

การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมาย

จากการศึกษาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ในปี พ.ศ. 2557 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ในปี พ.ศ. 2557 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี มีกำไรสุทธิสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสหกรณ์สามารถสร้างรายได้สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยที่ไม่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ก็ตาม

2. จากการศึกษาแนวโน้มการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด โดยการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 โดยใช้แนวตามทฤษฎี CAMELS Analysis สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ในช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2555-2557) สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีความเสี่ยงด้านการเงินลดลง เนื่องจากสัดส่วนของหนี้สินต่อทุนมีแนวโน้มค่อย ๆ ลดลง อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ทุนสำรองต่อสินทรัพย์มีอัตราคงที่ อยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ ซึ่งสหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มสัดส่วนของโครงสร้างทางการเงินในส่วนของทุนสำรองให้มากขึ้น เพราะเป็นตัวบ่งชี้ถึงฐานะความมั่นคงของสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พนิดา จินดาศรี (2551) พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำกัด มีความเสี่ยงทางการเงินลดลง เนื่องจากสัดส่วนของหนี้สินต่อทุนมีแนวโน้มค่อย ๆ ลดลง ทุนสำรองต่อสินทรัพย์มีอัตราจนถึงปี 2550 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงขึ้น ซึ่งสหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มสัดส่วนของโครงสร้างทางการเงินในส่วนของทุนสำรองให้มากขึ้น เพราะเป็นตัวบ่งชี้ถึงฐานะความมั่นคงของสหกรณ์ และผลตอบแทนต่อส่วนทุนมีแนวโน้มค่อย ๆ ลดลง ดังนั้น สหกรณ์ควรมีการปรับปรุงการบริหารงานเพื่อให้เกิดผลตอบแทนต่อส่วนของทุนเพิ่มขึ้น

มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ ในช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2555-2557) สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ มีแนวโน้มคงที่ในปี พ.ศ. 2555-2557 ดังนั้น สหกรณ์ควรมีแนวทางปรับปรุงการบริหารสินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พนิดา จินดาศรี (2551) พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำกัด มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ มีแนวโน้มลดลงในอัตราคงที่ ดังนั้น สหกรณ์ควรมีแนวทางปรับปรุงการบริหารสินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

มติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร ในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2555-2557) สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีความสามารถในการบริหารงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากอัตราการเติบโตของธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 แนวโน้มอยู่ในเกณฑ์ดี เงินออมต่อสมาชิกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นดีมาก แต่สหกรณ์มีส่วนของหนี้สินต่อสมาชิกแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วย แนวโน้มไม่ดี ดังนั้น สหกรณ์ควรมีแนวทางปรับปรุงบริหารเกี่ยวกับลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีระบบการจัดเก็บหนี้ที่ดีและอยู่ในระยะเวลา

มติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร ในช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2555-2557) สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีความสามารถในการบริหารกำไรเพิ่มขึ้น เนื่องจากอัตรากำไรสุทธิมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 แนวโน้มอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ การเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 มีแนวโน้มดี แต่อัตรากำไรจ่ายดำเนินการต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินการมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 มีแนวโน้มไม่น่าพอใจ ดังนั้น สหกรณ์ควรมีการปรับปรุงการบริหารต้นทุนการบริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการควบคุมค่าใช้จ่ายให้ลดลงอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงการบริหารด้านให้ลูกหนี้เงินกู้ชำระหนี้ตามที่กำหนดเพื่อก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น

มติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน ในช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2555-2557) สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด มีสภาพทางการเงินมีแนวโน้มดีขึ้น เนื่องจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีอัตราเพิ่มสูงขึ้น และอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดมีอัตราเพิ่มสูงขึ้น แนวโน้มดีมาก อย่างไรก็ตามการใช้เงินทุนส่วนใหญ่ลงทุนอยู่ในลูกหนี้ หนี้สินส่วนใหญ่ของสหกรณ์จะเป็นเงินรับฝากระยะสั้นของสมาชิก ดังนั้นสหกรณ์ควรบริหารลูกหนี้ให้เป็นไปตามกำหนดเวลา โดยเฉพาะลูกหนี้ระยะสั้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พนิดา จินดาศรี (2551) พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำกัด มีสภาพคล่องทางการเงินมีแนวโน้มดีขึ้น เนื่องจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียนมีอัตราที่เพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตามหนี้สินส่วนใหญ่ของสหกรณ์จะเป็นเงินรับฝากระยะสั้นของสมาชิก และการใช้เงินทุนส่วนใหญ่ลงทุนอยู่ในลูกหนี้ ดังนั้นสหกรณ์ควรบริหารลูกหนี้ให้เป็นไปตามกำหนดเวลา ตลอดจนมีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องอย่างเหมาะสม

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ ในช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2555-2557) สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีปัจจัยเสี่ยงเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นอัตราดอกเบี้ย คู่แข่งขันระบียบข้อบังคับ ภาวะเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐบาล ภาวะภัยธรรมชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอก ที่สหกรณ์ไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง จากการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงิน จะเห็นว่าสหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ในอัตราที่ต่ำ และต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มากค่อนข้างมาก ดังนั้นสหกรณ์ควรมีระบบการบริหารเพื่อสร้างรายได้ และควบคุมค่าใช้จ่ายเพื่อให้กิจการมีกำไรสุทธิ โดยเฉพาะสหกรณ์มีรายได้ส่วนใหญ่จากการให้สมาชิก กู้ยืมเงิน และจะเห็นได้ว่าอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์อยู่ในอัตราคงที่ ดังนั้น สหกรณ์ควรปรับปรุง การจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีให้มีเงินทุนสำรองเพิ่มขึ้น เพราะทุนสำรองนี้จะสะสมเป็นส่วนของผู้ถือหุ้น ที่ทวีความสำคัญมากขึ้นทุกปี และไม่สามารถถอนใช้ได้ ซึ่งทุนสำรองนี้มีบทบาทในการรักษาเสถียรภาพทางการเงินเพื่อการขยายกิจการ เพิ่มสัดส่วนทุนของส่วนผู้เป็นเจ้าของ เพิ่มอำนาจการกู้ยืม ทั้งสหกรณ์ควร ให้ความสำคัญในการระดมเงินทุนจากสมาชิกให้มากที่สุด โดยการส่งเสริมให้สมาชิกมาถือหุ้นกับสหกรณ์ เพิ่มขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น การประชาสัมพันธ์ การเพิ่มอัตราเงินปันผล หรือให้ คำแนะนำแก่สมาชิกให้มาถือหุ้นกับสหกรณ์เพิ่มขึ้น

มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์ จากการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงินจะเห็นว่า อัตราหมุน ของสินทรัพย์มีอัตราคงที่ติดต่อกันเป็นระยะเวลา 3 ปี ดังนั้น สหกรณ์ควรมีแนวทางในการปรับปรุง การบริหารสินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อก่อให้เกิดรายได้จากการใช้สินทรัพย์เพิ่มสูงขึ้น

มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร จากการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงินจะเห็นว่า สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจอยู่ในอัตราที่ต่ำ และต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับ ขนาดใหญ่มากค่อนข้างมาก ดังนั้น สหกรณ์ควรปรับปรุงการให้บริการด้านการรับฝากเงินจากสมาชิกเพิ่ม มากขึ้น เพราะการรับฝากเงินจากสมาชิกเป็นจุดมุ่งหมายและกิจกรรมที่สำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยสหกรณ์ควรมีความคล่องตัวในด้านการบริการที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัยและมั่นคง เช่น การให้บริการหักฝากเงินเดือนเช่นเดียวกับการส่งค่าหุ้นสะสมรายเดือนของสมาชิก เพิ่มอุปกรณ์เครื่องมือ ที่ทันสมัยสำหรับใช้ในการฝาก – ถอน และควรมีการปรับปรุงอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับสภาวะ เศรษฐกิจที่ต้องมีการแข่งขันกับสถาบันการเงินโดยทั่ว ๆ ไป

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร จากการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงินจะเห็นว่า สหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอัตราที่สูงขึ้นและสูงกว่าสหกรณ์

ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่ มาก่อนข้างมาก ดังนั้น สหกรณ์ควรมีการปรับปรุงการบริหารต้นทุนการบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการควบคุมค่าใช้จ่ายให้ลดลงอย่างต่อเนื่อง

มติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน จากการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงินจะเห็นว่าสหกรณ์มีอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดมีแนวโน้มที่สูงขึ้น แต่ต่ำกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่ มาก่อนข้างมาก ดังนั้น สหกรณ์ควรมีระบบการจัดการเกี่ยวกับการจัดเก็บหนี้จากสมาชิกให้เป็นไปตามกำหนดเวลา

มติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ จากการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงินจะเห็นว่าปัจจัยเสี่ยงทางด้านดอกเบี้ยเป็นผลกระทบโดยตรงต่อสหกรณ์ โดยอัตราดอกเบี้ยจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะตลาดการเงิน ดังนั้น ผู้บริหารสหกรณ์ควรมีการติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย

ด้านอื่น ๆ สหกรณ์ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ในหลายรูปแบบ เช่น การจัดทำวารสาร แผ่นพับ การประชาสัมพันธ์ โดยผ่านตัวแทนเขตของสมาชิกทางเว็บไซต์ของสหกรณ์ เพื่อเป็นการเผยแพร่และเชิญชวนให้บุคลากรมาสมัครเป็นสมาชิกเพิ่มมากขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจทางการเงินเท่านั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรจะศึกษาผลการดำเนินงานด้านอื่น ๆ เช่น ด้านความพึงพอใจของสมาชิกที่สหกรณ์ให้บริการ เพื่อจะได้นำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

2. ควรนำอัตราส่วนทางการเงินที่สถาบันการเงินต่าง ๆ ใช้นำวิเคราะห์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานทางการเงินของสหกรณ์ เพื่อจะได้นำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกับสถาบันการเงินต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. คู่มือการประยุกต์ใช้ Camels Analysis การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ
ทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร. กรุงเทพมหานคร : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2548.
_____. รายงานการประเมินผลสถานการณ์ความเสี่ยงและเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์
และกลุ่มเกษตรกร ปี 2553. กรุงเทพมหานคร : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2553.
_____. “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.cpd.go.th>,
[สืบค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2554], 2554.
- ปริญญา สมบูรณ์. การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้, 2536.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. การวิจัยประเมินผล : หลักการและกระบวนการ. กรุงเทพมหานคร : การพิมพ์
พระนคร, 2529.
- พนิดา จินดาศรี. การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคล จำกัด. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี, 2551.
- เพ็ญสุดา คุ่มฉายา. การวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในส่วนราชการระหว่างปี
2541 – 2543 กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ จำกัด.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2544.
- เรณู สุภรัฐปรีชา. “การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ □ เครดิตยูเนียนริมออน จำกัด
จังหวัดเชียงใหม่”. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
□, 2543.
- วรศักดิ์ หงส์สุวรรณ. การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่
โดยใช้วิธี CAMELS Analysis. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ □ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สมชาย เมธาวิกุลชัย. การประเมินผลการดำเนินการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด .
การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- สมคิด พรหมจ้อย. เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี สำนักพิมพ์ มสธ, 2542.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2544.

- อภิชาติ รัตนโกเมศ. การประเมินผลการดำเนินงานของสภกรณ์อ้อมทรัพย์ครูอุดรธานี จำกัด
จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.
- Stufflebeam, D L. **The CIPP Model for Program Evaluation** In G F. Madaus, Miceha; S.
Criven, & L.Stufflebeam (Eds.), 1971.3
- Tyler, Ralph W. **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. The University
of Chicago, 1959.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด
ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2556

งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด
ในช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2556

สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด
งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

		ปี 2556	ปี 2555
	หมายเหตุ	บาท	บาท
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	18,495,933.40	18,023,769.98
เงินฝากสหกรณ์การเกษตรพิบูลมังสาหาร จำกัด		285,989.29	275,018.60
เงินให้กู้ระยะสั้น - สุทธิ	4	188,499,006.60	22,701,0047.25
ลูกหนี้ระยะสั้น – สุทธิ	5	1,233,034.87	861,800.00
ดอกเบี้ยเงินกู้ค้างรับ		58,923.00	40,133.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6	<u>90,772.04</u>	<u>115,677.81</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>208,663,659.20</u>	<u>246,326,446.64</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	3	2,369,300.00	2,241,300.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	4	1,027,061,955.53	803,910,345.26
ลูกหนี้ระยะยาว	5	0.00	1,144,032.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	7	12,818,695.62	13,469,794.55
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	8	<u>143,700.00</u>	<u>241,300.00</u>
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>1,042,393,651.15</u>	<u>821,006,771.81</u>
รวมสินทรัพย์		<u>1,251,057,310.35</u>	1,067,333,218.45
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น	9	165,761,492.81	78,000,000.00
ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระ ใน 1 ปี	13	0.00	6,664,800.00

		ปี 2556	ปี 2555
	หมายเหตุ	บาท	บาท
เงินรับฝาก	10	300,944,873.16	259,954,575.23
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	11	<u>639,799.50</u>	<u>851,591.57</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>4,673,46165.47</u>	354,470,966.80
เงินกู้ยืมระยะยาว	13	0.00	3,471,900.00
หนี้สินไม่หมุนเวียน	12	<u>10,087,103.25</u>	<u>9,108,750.00</u>
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>10,087,103.25</u>	<u>12,580,650.00</u>
รวมหนี้สิน		<u>477,433,268.72</u>	<u>358,051,616.80</u>
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		648,392,680.00	592,989,820.00
ทุนสำรอง		68,943,644.96	63,966,866.80
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบอื่น	14	2,447,419.44	2,613,635.44
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี		<u>53,840,297.23</u>	<u>49,711,279.41</u>
รวมทุนของสหกรณ์		<u>773,624,041.63</u>	<u>709,281,601.65</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		<u>1,251,057,310.35</u>	<u>1,067,333,218.45</u>

สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุน				
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมและเงินฝาก	83,125,328.12	99.88	70,584,282.94	99.89
ผลตอบแทนจากการลงทุน	<u>101,215.88</u>	<u>0.12</u>	<u>80,924.75</u>	<u>0.11</u>
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุน	<u>83,226,544.00</u>	<u>100.00</u>	<u>70,665,207.69</u>	<u>100.00</u>
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและการลงทุน				
เงินรับฝาก	9,895,992.25	11.89	8,157,568.44	11.54
เงินกู้ระยะสั้น/ตั๋วสัญญาใช้เงิน	6,404,496.19	7.70	1,714,572.72	2.43
เงินกู้ระยะยาว	<u>431,761.99</u>	<u>0.52</u>	<u>1,736,797.56</u>	<u>2.46</u>
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและการลงทุน	<u>16,732,250.43</u>	<u>20.11</u>	<u>11,608,938.72</u>	<u>16.43</u>
หัก หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ				
หนี้สงสัยจะสูญ – ลูกหนี้เงินกู้	194,639.88	0.23	(80,938.53)	(0.11)
หนี้สงสัยจะสูญ – ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	0.00	0.00	(1,077,044.25)	(1.53)
รวมหนี้สงสัยจะสูญ – ลูกหนี้	<u>194,639.88</u>	<u>0.23</u>	<u>(1,157,982.58)</u>	<u>(1.64)</u>
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุน-สุทธิ	<u>66,299,653.69</u>	<u>79.66</u>	<u>60,214,251.55</u>	<u>85.21</u>
บวก รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย				
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า				
ค่าธรรมเนียมการถอนเงินฝากออมทรัพย์	26,800.00	0.03	26,300.00	0.04
พิเศษ	2,000.00	0.00	600.00	0.00
ดอกเบี้ยรับลูกหนี้ตามคำพิพากษา	89,949.50	0.11	0.00	0.00
เงินเฉลี่ยคืน	62,184.71	0.08	0.00	0.00
รายได้อื่น	<u>225,952.28</u>	<u>0.27</u>	<u>112,258.56</u>	<u>0.16</u>
รวมรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย	<u>406,886.49</u>	<u>0.49</u>	<u>139,158.56</u>	<u>0.20</u>

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน				
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่				
เงินเดือน	4,715,564.00	5.67	4,222,980.00	5.98
ค่าล่วงเวลา	101,140.00	0.12	107,820.00	0.15
ค่าบำเหน็จเจ้าหน้าที่	1,150,960.00	1.38	930,300.00	1.32
กองทุนเงินทดแทนและกองทุนประกันสังคม	80,120.00	0.10	64,186.00	0.09
ค่าสวัสดิการเจ้าหน้าที่	17,855.00	0.02	24,441.00	0.03
ดอกเบี้ยเงินค้ำประกัน	27,242.00	0.03	22,350.00	0.03
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	<u>27,310.00</u>	<u>0.03</u>	<u>38,850.00</u>	<u>0.05</u>
รวม	<u>6,120,191.00</u>	<u>7.35</u>	<u>5,410,927.00</u>	<u>7.66</u>
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์				
ค่าเสื่อมราคา	682,498.93	0.82	717,844.87	1.02
ค่าเบี้ยประกันภัยทรัพย์สิน	25,489.39	0.03	26,858.77	0.04
ค่าซ่อมแซมทรัพย์สิน	64,594.20	0.08	16,645.80	0.02
ค่าน้ำ – ค่าไฟฟ้า	199,374.88	0.24	169,319.16	0.24
ค่าปรับปรุงสำนักงานตัดจ่าย	<u>119,600.00</u>	<u>0.14</u>	<u>174,450.00</u>	<u>0.25</u>
รวม	<u>1,091,557.40</u>	<u>1.31</u>	<u>1,105,118.60</u>	<u>1.56</u>
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก				
ค่าใช้จ่าย – พัฒนาสมาชิก	248,635.00	0.30	183,511.00	0.26
รางวัลสมาชิกตัวอย่าง	29,250.00	0.04	15,372.50	0.02
สมาชิกเกษียณอายุ	<u>73,910.00</u>	<u>0.09</u>	<u>25,423.75</u>	<u>0.04</u>
รวม	<u>351,795.00</u>	<u>0.43</u>	<u>224,307.25</u>	<u>0.32</u>

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน				
ค่าเบี้ยประชุม	504,000.00	0.61	509,000.00	0.72
ค่ารับรอง	51,250.00	0.06	47,505.00	0.07
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	180,513.60	0.22	169,965.96	0.24
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	2,246,344.00	2.70	2,127,099.50	3.01
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	176,110.00	0.21	111,150.00	0.16
ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการ	90,700.00	0.11	93,500.00	0.13
ค่าตอบแทนกรรมการมาปฏิบัติงาน	112,000.00	0.13	97,000.00	0.12
ค่าตอบแทนผู้หักเงินและอื่น ๆ	254,500.00	0.31	227,600.00	0.32
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	45,147.29	0.05	40,900.00	0.06
ค่าประชาสัมพันธ์	17,198.00	0.09	85,421.15	0.12
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	27,467.95	0.03	13,936.70	0.02
ค่าโทรศัพท์	36,633.12	0.04	38,529.22	0.05
ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	50,000.00	0.06	50,000.00	0.07
ค่าใช้จ่ายดำเนินคดี	67,440.12	0.08	19,740.57	0.03
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ตามคำพิพากษา	780,258.88	0.94	0.00	0.00
ดอกเบี้ยจ่ายเงินเบิกเกินบัญชี	342,132.19	0.41	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	<u>267,013.40</u>	<u>0.32</u>	<u>280,429.66</u>	<u>0.40</u>
รวม	<u>5,320,699.55</u>	<u>6.37</u>	<u>3,901,777.85</u>	<u>5.52</u>
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>12,866,242.95</u>	<u>15.46</u>	<u>10,642,130.70</u>	<u>15.06</u>
กำไรสุทธิ	<u>53,840,297.23</u>	<u>64.69</u>	<u>49,711,279.41</u>	<u>70.35</u>

สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2556 และ 2555

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

1.1 สหกรณ์บันทึกโดยใช้เกณฑ์คงค้าง

1.2 สหกรณ์รับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยจำนวนรายได้จะเท่ากับ อัตราดอกเบี้ยคูณด้วยจำนวนเงินต้นที่ค้างชำระตามระยะเวลาที่กู้ยืม ยกเว้นดอกเบี้ยที่เกิดจากลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งจะรับรู้เป็นรายได้ในปีที่ได้รับเงิน

1.3 เงินลงทุนระยะยาวที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่มีอยู่ในความต้องการของตลาด แสดงด้วยราคาทุน

1.4 สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนายทะเบียน สหกรณ์ ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อนี้จะสูง พ.ศ. 2544

1.5 สหกรณ์ตีราคาวัสดุคงเหลือ/ของใช้สิ้นเปลืองตามราคาทุน

1.6 ค่าเสื่อมราคาอาคาร และอุปกรณ์ คำนวณโดยวิธีเส้นตรงในอัตราที่นายทะเบียน สหกรณ์กำหนด

1.7 ค่าซ่อมบำรุงรักษา ค่าซ่อมแซม รวมทั้งซื้อมาเปลี่ยนแทนสำหรับรายการย่อย ๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายหักจากรายได้ การต่อเติมหรือเพิ่มเติมอาคารและอุปกรณ์ใหญ่ ๆ ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์

1.8 ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีตัดรายจ่ายเป็นรายปี ระยะเวลา 5 ปี

1.9 เงินสดในงบกระแสเงินสด หมายถึง เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารทุกประเภทและเงินฝากสหกรณ์ฯ ทั้งนี้รวมถึงเงินฝากธนาคาร และเงินฝากสหกรณ์ที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันหนี้สินด้วย

1.10 การแสดงรายการในงบการเงิน สำหรับปี 2555 บางรายการได้มีการปรับปรุงแก้ไขใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับรายการในงบการเงิน สำหรับปี 2556

2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

เงินสดและเงินฝากธนาคาร	ปี 2556	ปี 2555
	บาท	บาท
เงินสด	217.15	4,374.48
เงินฝากธนาคาร		
กระแสรายวัน	2,552.43	1,251,757.25
ออมทรัพย์	<u>18,493,165.82</u>	<u>16,767,638.25</u>
รวม	<u>18,495,933.40</u>	<u>18,023,769.98</u>

3. เงินลงทุน ประกอบด้วย

เงินลงทุน	ปี 2556	ปี 2555
	บาท	บาท
เงินลงทุนระยะยาว		
เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด		
พันธบัตรออมทรัพย์ไทยเข้มแข็ง (ธนาคารออมสิน)	1,000,000.00	1,000,000.00
หุ้นชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์กรุงเทพ จำกัด	5,300.00	5,300.00
หุ้นชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด	1,264,000.00	1,136,000.00
หุ้นบริษัท สหประกันชีวิต จำกัด	<u>100,000.00</u>	<u>100,000.00</u>
รวม	<u>2,369,300.00</u>	<u>2,241,300.00</u>

4. เงินให้กู้ยืม – สุทธิ ประกอบด้วย

เงินให้กู้ยืม – สุทธิ	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท		บาท	
	ระยะสั้น	ระยะยาว	ระยะสั้น	ระยะยาว
เงินให้กู้ยืม – ปกติ				
ลูกหนี้เงินกู้ฉุกเฉิน	98,565,749.50	0.00	84,649,050.25	0.00
ลูกหนี้เงินกู้สามัญ	88,329,837.25	1,027,061,955.53	141,866,531.52	803,910,345.26
ลูกหนี้เงินกู้พิเศษ	<u>505,500.00</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
รวมเงินให้กู้ยืม – ปกติ	187,401,086.75	1,027,061,955.53	226,151,581.77	803,910,345.26
เงินให้กู้ยืม – ไม่ก่อให้เกิดรายได้				
ลูกหนี้เงินกู้สามัญ	1,502,306.50	0.00	704,212.25	0.00
รวมเงินให้กู้ยืม	188,903,393.25	1,027,061,955.53	227,219,794.02	803,910,345.26
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>404,386.65</u>	<u>0.00</u>	<u>209,746.77</u>	<u>0.00</u>
เงินให้กู้ยืม – สุทธิ	<u>188,499,006.60</u>	<u>1,027,061,955.53</u>	<u>227,010,047.25</u>	<u>803,910,345.26</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ แยกเป็นลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน จำนวน 239,142.40 บาท และลูกหนี้จัดชั้นสงสัย จำนวน 141,350.25 บาท และลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ จำนวน 23,894.00 บาท

5. ลูกหนี้ – สุทธิ ประกอบด้วย

ลูกหนี้ – สุทธิ	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท		บาท	
	ระยะสั้น	ระยะยาว	ระยะสั้น	ระยะยาว
ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	2,441,031.25	0.00	1,245,282.00	1,144,032.00
ลูกหนี้ตัวแทน	<u>14,036.25</u>	<u>0.00</u>	<u>58,293.75</u>	<u>0.00</u>
รวม	2,455,067.50	0.00	1,303,573.75	1,144,032.00
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>1,222,032.63</u>	<u>0.00</u>	<u>441,773.75</u>	<u>0.00</u>
ลูกหนี้ - สุทธิ	<u>1,233,034.87</u>	<u>0.00</u>	<u>861,800.00</u>	<u>1,144,032.00</u>

6. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	ปี 2556	ปี 2555
	บาท	บาท
เงินทดรองจ่ายค่านินคคี	0.00	47,237.00
เครื่องเขียนแบบพิมพ์	56,140.40	47,500.00
ค่าประกันภัยจ่ายล่วงหน้า	14,786.33	12,652.58
คอกเบี้ยเงินฝากค้างรับ	8,595.31	8,288.23
เงินทดรองจ่าย	<u>11,250.00</u>	<u>0.00</u>
รวม	<u>90,772.04</u>	<u>115,677.81</u>

7. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ – สุทธิ ประกอบด้วย

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ – สุทธิ	ปี 2556	ปี 2555
	บาท	บาท
ที่ดิน	6,652,355.20	6,652,355.20
อาคารสำนักงาน	5,581,052.47	5,961,602.47
ยานพาหนะ	2.00	2.00
เครื่องใช้สำนักงาน	<u>585,285.95</u>	<u>855,834.88</u>
รวม	<u>12,818,695.62</u>	<u>13,469,794.55</u>

8. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	ปี 2556	ปี 2555
	บาท	บาท
ค่าปรับปรุงสำนักงานรอตัดจ่าย	79,200.00	176,800.00
เงินประกันสาธารณูปโภค	<u>64,500.00</u>	<u>64,500.00</u>
รวม	<u>143,700.00</u>	<u>241,300.00</u>

9. เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ระยะสั้น ประกอบด้วย

เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ระยะสั้น	ปี 2556	ปี 2555
	บาท	บาท
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	761,492.81	0.00
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	165,000,000.00	75,000,000.00
เงินกู้ยืมระยะสั้น	<u>0.00</u>	<u>3,000,000.00</u>
รวม	<u>165,761,492.81</u>	<u>78,000,000.00</u>

ในปี 2556 สหกรณ์ฯ มีวงเงินเกินบัญชี บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานธุรกิจ อุดมราชธานี วงเงินกู้ 30,000,000.00 บาท (สามสิบล้านบาทถ้วน) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ MOR และมีวงเงินกู้ตั๋วสัญญาใช้เงินวงเงินกู้ 150,000,000.00 บาท (หนึ่งร้อยห้าสิบล้านบาทถ้วน) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.50 ต่อปี โดยมีคณะกรรมการดำเนินและผู้จัดการสหกรณ์ค้ำประกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 หนี้เงินกู้คงเหลือ 65,761,492.81 บาท

- สหกรณ์ฯ มีวงเงินเบิกเกินบัญชี บมจ.ธนาคารกรุงเทพ สาขาอุดมราชธานี วงเงินกู้ 8,000,000.00 บาท (แปดสิบล้านบาทถ้วน) อัตราดอกเบี้ย MOR และมีวงเงินตั๋วสัญญาใช้เงินวงเงินกู้ 40,000,000.00 บาท (สี่สิบล้านบาทถ้วน) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.875 ต่อปี โดยมีคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์ค้ำประกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 มีหนี้เงินกู้คงเหลือ 25,000,000.00 บาท

- สหกรณ์ฯ มีวงเงินกู้ตั๋วสัญญาใช้เงิน ธนาคารออมสิน สาขาอุดมราชธานี วงเงินกู้ 50,000,000.00 บาท (ห้าสิบล้านบาทถ้วน) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.25 ต่อปี โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานและผู้จัดการสหกรณ์ค้ำประกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 มีหนี้เงินกู้คงเหลือ 50,000,000.00 บาท (ห้าสิบล้านบาทถ้วน)

- สหกรณ์ฯ มีวงเงินกู้ตั๋วสัญญาใช้เงิน บมจ.ธนชาติ สาขาอุดมราชธานี วงเงินกู้ 50,000,000.00 บาท (ห้าสิบล้านบาทถ้วน) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.00 ต่อปี โดยมีคณะกรรมการและผู้จัดการสหกรณ์ค้ำประกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 มีหนี้เงินกู้คงเหลือ 25,000,000.00 บาท (ยี่สิบล้านบาทถ้วน)

10. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

เงินรับฝาก	ปี 2556	ปี 2555
	บาท	บาท
เงินรับฝากออมทรัพย์	8,183,835.48	8,181,407.61
เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ	280,691,750.12	238,970,691.10
เงินรับฝากประจำ	<u>12,069,287.56</u>	<u>12,802,548.52</u>
รวม	<u>300,944,873.16</u>	<u>259,954,575.23</u>

11. หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

หนี้สินหมุนเวียนอื่น	ปี 2556	ปี 2555
	บาท	บาท
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	7,540.00	866.25
เงินรอจ่ายคืน	132,361.70	129,526.70
ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมค้างจ่าย	93,150.67	184,107.92
ดอกเบี้ยเงินฝากค้างจ่าย	328,847.25	327,300.25
ค่าธรรมเนียมสอบบัญชีค้างจ่าย	30,000.00	30,000.00
เงินประกันกลุ่ม	1,099.88	159,499.88
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>46,800.00</u>	<u>20,290.57</u>
รวม	<u>639,799.50</u>	<u>851,591.57</u>

12. หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	ปี 2556	ปี 2555
	บาท	บาท
เงินค้ำประกันเจ้าหน้าที่	786,743.25	707,990.00
สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่	9,284,360.00	8,384,760.00
กองทุนสวัสดิการเจ้าหน้าที่	<u>16,000.00</u>	<u>16,000.00</u>
รวม	<u>10,087,103.25</u>	<u>9,108,750.00</u>

13. เงินกู้ระยะยาว ประกอบด้วย

เงินกู้ระยะยาว	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท		บาท	
	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี
ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด	0.00	0.00	6,664,800.00	3,471,900.00
รวม	0.00	0.00	6,664,800.00	3,471,900.00

14. ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ ประกอบด้วย

ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	ปี 2556	ปี 2555
	บาท	บาท
ทุนสาธารณประโยชน์	23,719.44	34,935.44
ทุนรักษาระดับเงินปันผล	99,000.00	79,000.00
ทุนสงเคราะห์สมาชิกถึงแก่กรรม	2,324,700.00	2,499,700.00
รวม	2,447,419.44	2,613,635.44

ภาคผนวก ข

การคำนวณอัตราส่วนทางการเงินตามแนวคิดทฤษฎี CAMELS Analysis

การคำนวณอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ

สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุปราชธานี จำกัด

สรุปอัตราส่วนทางการเงิน ตามแนวคิด Camels Analysis

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)

$$1.1 \text{ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$$

$$1.2 \text{ อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)} = \frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$$

$$1.3 \text{ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

$$1.4 \text{ อัตราเติบโตทุนของสหกรณ์ (\%)} = \frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}} \times 100$$

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Assets Quality)

$$2.1 \text{ อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)} = \frac{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

$$2.2 \text{ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (\%)} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

$$2.3 \text{ อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (\%)} = \frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}} \times 100$$

มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร (management Capability)

$$3.1 \text{ อัตราการเติบโตของธุรกิจ (\%)} = \frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}} \times 100$$

$$3.2 \text{ กำไรต่อสมาชิก (บาท)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

$$3.3 \text{ เงินออมต่อสมาชิก (บาท)} = \frac{\text{เงินฝากสมาชิก} + \text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

$$3.4 \text{ หนี้สินต่อสมาชิก} = \frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้} + \text{ลูกหนี้การค้า} + \text{ลูกหนี้ค่าบริการอื่น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร (Earnings Sufficiency)

4.1 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อ

$$\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (\%)} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}} \times 100$$

$$4.2 \text{ อัตรากำไรสุทธิ (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}} \times 100$$

$$4.3 \text{ อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}} \times 100$$

$$4.4 \text{ อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (\%)} = \frac{\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน}}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}} \times 100$$

$$4.5 \text{ อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น (\%)} = \frac{\text{ทุนสะสมอื่นปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}} \times 100$$

มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios)

$$5.1 \text{ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

5.2 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด (%)

$$= \frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}} \times 100$$

อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด
ตามแนวคิด Camels Analysis ในช่วงปี พ.ศ. 2555- 2557

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

1. อัตราส่วนหนี้สินและทุนสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
 อุบลราชธานี จำกัด

ปี	อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)
2555	0.50
2556	0.61
2557	0.55

2. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
 อุบลราชธานี จำกัด

ปี	อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)
2555	0.06
2556	0.05
2557	0.05

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
 อุบลราชธานี จำกัด

ปี	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)
2555	7.20
2556	7.26
2557	7.60

4. อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

อุปถุภราชธานี จักักค

ปี	อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์ (%)
2555	5.81
2556	9.07
2557	10.92

5. อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

อุปถุภราชธานี จักักค

ปี	อัตราการเติบโตของหนี้ (%)
2555	1.40
2556	33.34
2557	0.15

มิตินี้ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

1. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัด

กระทรวงศึกษาธิการอุปถุภราชธานี จักักค

ปี	อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)
2555	0.06
2556	0.07
2557	0.07

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

อุปสรรคนี้ จำกัด

ปี	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)
2555	4.75
2556	7.18
2557	4.79

3. อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

อุปสรรคนี้ จำกัด

ปี	อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (%)
2555	4.29
2556	17.21
2557	6.81

มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร

1. อัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

อุปสรรคนี้ จำกัด

ปี	อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%)
2555	9.50
2556	6.09
2557	-6.85

2. กำไร(ขาดทุน)ต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

อุปสรรคนี้ จำกัด

ปี	กำไร(ขาดทุน)ต่อสมาชิก (บาท)
2555	22,813.80
2556	23,500.78
2557	23,705.95

3. เงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

อุปสรรคนี้ จำกัด

ปี	เงินออมต่อสมาชิก (บาท)
2555	391,438.45
2556	414,376.93
2557	418,939.86

4. หนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

อุปสรรคนี้ จำกัด

ปี	หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)
2555	474,335.81
2556	531,829.07
2557	491,215.58

มิตีที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร

1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์
ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด

ปี	อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (%)
2555	17.63
2556	19.28
2557	15.33

2. อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
อุบลราชธานี จำกัด

ปี	อัตรากำไรสุทธิ (%)
2555	70.34
2556	64.69
2557	67.53

3. อัตราการเติบโตของกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
อุบลราชธานี จำกัด

ปี	อัตราการเติบโตของกำไร/ขาดทุน (%)
2555	7.84
2556	8.30
2557	15.27

4. อัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
อุบลราชธานี จำกัด

ปี	อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (%)
2555	7.76
2556	7.78
2557	7.82

5. อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ ของทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด

ปี	อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ๆ (%)
2555	-0.57
2556	-6.36
2557	16.12

มิตินี้ 5 สภาพคล่องทางการเงิน

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
อุบลราชธานี จำกัด

ปี	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)
2555	0.71
2556	0.44
2557	0.39

2. อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด

ปี	อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด (%)
2555	99.26
2556	98.63
2557	98.81

ภาคผนวก ค

อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557

อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี พ.ศ. 2557

อัตราส่วนทางการเงิน	ผลการวิเคราะห์
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง	
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	0.83
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	0.04
1.3 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนทุน(%)	7.25
1.4 อัตราการเติบโตของสหกรณ์(%)	11.58
1.5 อัตราการเติบโตของหนี้(%)	11.54
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์	
2.1 อัตราการหมุนของสินทรัพย์(รอบ)	0.06
2.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์(%)	3.98
2.3 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์(%)	11.56
มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร	
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ(%)	13.31
3.2 กำไรต่อสมาชิก(บาท)	14,696.41
3.3 เงินออมต่อสมาชิก(บาท)	299,689.26
3.4 หนี้สินต่อสมาชิก(บาท)	300,971.91
มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร	
4.1 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร(%)	14.48
4.2 อัตรากำไรสุทธิ(%)	61.95
4.3 อัตราการเติบโตของกำไร/ขาดทุน(%)	11.91
4.4 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง(%)	10.18
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ(%)	4.92
มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน	
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน(เท่า)	0.54
5.2 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด(%)	94.48
มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ	

